

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 840 Lei
Fél évre 420 Lei
Negyed évre 210 Lei
Havonta 70 Lei

Hirdetések díjazás ...
Majlátsk naponta regis

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 baniva
több.

Németország választ.

A hatalmas német birodalom holnap elnököt választ. Ebert öröke kerül betöltésre és a hangulat olyan izzó, az eddig féken tartott emberi és politikai indulatok és szenvedélyek ugyanarra felszakadtak, hogy súlyosan nagy eseményektől lehet tartani. A régi és az ifjú Németország áll szemben egymással az elnökválasztáson és most fog eldőlni először komolyan, hogy a háboru utáni Németország visszavágyja-e a monarchiát, császárságot, fényt, militarizmust, revansot — vagy pedig tovább akarja építeni azt a friss vakoláshu erőteljes épületet, amelynek alapjait 1919. februárjában rakták le Weimarban. Ludendorff és Jarres jelentik a régi korszakot, Marx és Braun az új idők szavainak tolmácsolói. Ha a nacionalista Jarrest választják meg a higgadt és mérsékletes Ebert utódjául, akkor még intenzívebben fellángol a revans-gondolata és a nagy német birodalom új katasztrófa felé rohan.

Ami ma Németországban történik, az nemcsak Németország belügye, ehhez köze van Európának is, mert ezidőszent még ettől függ Európa békéje. A vasárnapi választáson harmincmillió német szavazópolgár járul az urnák elé elnököt választani, nyilatkozni béke vagy háboru mellett. A harmincmillió szavazat többségére hét jelölt vágyakozik, de ezek közül csak a centumpárti, szóval a kimondottan polgári párti Marx, a nacionalista Jarres és a szociáldemokrata Braun jöhetnek számításba. Ludendorff operettszerű jelölésén mulat a német közvélemény, mint a hogy mosolyog a kommunista Thaelmann jelölésén is. Marx a mai komoly és dolgozó Németországot jelenti, Jarres a nagy bizonytalanságot, Braun pedig a munkáshegemoniát, amiből a német birodalom szintén nem kér. Egyelőre csak véres zavargásokról, tüntetésekről, a legerőszakosabb agitációról érkezik jelentés, a nagy városok Berlin fővárossal együtt nettegeve élnek át az elnökválasztás óriási izgalmait. Európa pedig feszülten figyel Berlin felé, hogy mit hoz a történelmi március 29. Békét, megértést és konszolidációt vagy pedig bizonytalanságot. A német nép, amely a legsúlyosabb megpróbáltatások alatt sem vesztette el önruralmát és fegyverzettségét, most is meg fogja találni az egyedüli helyes utat.

Visszahívják a vatikáni követet.

A követ személye állt Románia és a Vatikán közötti meg egyezés útjában.

(Bucuresti, március 28.) Politikai és diplomáciai körökben már napok óta élénken tárgyalnak arról, hogy Penescu vatikáni román követ távozik helyéről. Kiszivárgott hírek szerint Penescunak azért kell otthagynia állomáshelyét, mert a legutóbbi vatikáni tárgyalások alkalmával sok akadályt gördített a konkordátum kérdésének békés megoldása elé. Ez akkor tört ki, amikor a legutóbbi tárgyalások megkezdé-

se előtt Gasparri bíboros pápai államtitkár kijelentette, hogy csak akkor lenne lehetséges az újbóli tárgyalások felvétele, ha a román kormány, illetve annak vatikáni követe végre határozott és világos álláspontra helyezkedik. A követ visszahívása rövidesen meg történik. Utódjáról még nem történt döntés és egyelőre még nem hoztak kombinációba senkit sem erre az oly fontos diplomáciai állásra.

Botránys verekedés az olasz kamarában

A felgyógyult Mussolini első megjelenése kommunista-fascista párharc közepette.

(Róma, március 28.) A kamara mai ülésén ötvennapos betegség után újból megjelent Mussolini, akit a fascisták óriási lelkesedéssel fogadtak. A lelkesedés azonban nem mult el minden zavar nélkül, mert a kommunisták és a fascisták között viharos jelenetekre került sor, ami végül verekedéssé fajult.

Amikor Mussolini belépett az ülésterembe, a fascisták felálltak helyükről és percekig tartó tapsal üdvözölték a ducet. Még az alkotmányos ellenzéki képviselők is állva fogadták Mussolinit, de magában a tüntetésben nem vettek részt. Percekig tartó taps közben egy kommunista képviselő így kiáltott fel:

— Éljen a kommun!

Ez a kiáltás a fascistákra alarment hatott és mint egy jelszóra, felugráltak helyeikről és a kommunisták felé rohantak, élükön

Farinazzival. Parázs verekedés támadt, melynek során Farinazzi kidobta Damen kommunista képviselőt az ülésteremből. Amikor a hangulat kissé lecsillapult, a kamara elnöke rövid beszédben üdvözölte Mussolinit, abból az alkalomból, hogy egészsége helyreállt. A beszéd során a többség újból viharos ovációban részesítette a miniszterelnököt.

Mussolini meglehetősen halovány, úgy látszik azonban, hogy elég jó egészségnek örvend. Az elnök beszéde után igen sok képviselő felállt helyéről és kézzsorigással üdvözölte a miniszterelnököt. Ezek között volt Salandra volt miniszterelnök is.

Rómából táviratozzák: A kamara 257 szóval 7 ellenében bizalmat szavazott Mussolini miniszterelnöknek. A bizalmi szavazat helyesli a kormány külügyi politikáját.

A szovjet felhagyott viláforradalmi terveivel.

Zinovjev lemondó nyilatkozata a kommunizmus elleni küzdelem megerősödéséről.

(Berlin, március 28.) A Vorwärts legutóbbi számában rendkívül érdekes és feltűnést keltő vezércikket közöl arról, hogy a szovjet-kormány hivatalosan ki nyilatkoztatta, hogy felhagyott a viláforradalomra vonatkozó reményeivel. A Vorwärts vezércikke így kezdődik:

„Vége van. Az utolsó illúzió is szertefoszlott. Moszkva nem remél többé.”

A vezércikké további részében elmondja, hogy most már végük van a viláforradalomra vonatkozó reményeknek. Moszkva kilépett abból a ködfelhőből, amely vakdéli alakját hívei előtt eddig eltakarta, hogy most igazi formájában mutassa meg magát. A szovjet maga is kiábrándult, üradt és

el van keseredve. Moszkva lehajtja fejét. Zinovjev, az illúzióknak ez a nagy elgondolója, akitnek sikerült a tömegek fejét elcsavarni, a Pravda legutóbbi számában a szovjet e nagy átalakulásáról a következőket írja:

„A forradalom hullámai lecsillapodtak. Most azután ámulók vesnek körül bennünket, akik az elenség oldalára futnak. A viláforradalom ügye lényegesen rosszabbodott. A kommunista internacionála elleni küzdelmet egész Európában, sőt az egész világon rendszeresen vezették. Ami Németországot illeti, ott most egyáltalában nincs igazán forradalmi hangulat. A kommunista internacionála nem huny szemet e tények előtt.”

Moszkvából táviratozzák: Orosz kormánykörökben nagy a nyugtalanság a balti államok, Lengyelország és Románia együttesen tartandó konferenciája miatt. Moszkvában azt hiszik, hogy a konferencia a szovjet cileni támadást készít elő. Angliát pedig azal gyanúsítják, hogy az Oroszországgal szomszéd államokban oroszellenes mozgalmat szít.

Elsimul a román-német konfliktus.

A német külügyminiszter meg egyezést remél Románia és Németország között.

(Bucuresti, március 28.) Érdekes nyilatkozatot közöl az Adeverul, amelyet Stresemann Németország külügyminisztere adott az Adeverul munkatársának a német-román gazdasági harcról. A német külügyminiszter kijelentette, hogy meggyőződése szerint ha a német-román konfliktus ügye a jóvátételi bizottság elé kerül, a bizottság feltétlenül a német álláspontot fogadja el. Romániának — az ő véleménye szerint — két választása van. Az egyik az, hogy kéri a jóvátételi bizottságtól a Dawes-kvóta fel emelését, vagy közvetlen tárgyalásokba bocsátkozik Németországgal. Ez utóbbi esetben valószínű, hogy meg egyezés jön létre Románia és Németország között.

Kettészakadt vonat.

A Cluj—Bucuresti gyors balesete az alagutban.

(Bucuresti, március 28.) Vasuti baleset történt ma Predeal és Bucuresti között s csak a véletlen mulott, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt. — A Cluj—Bucuresti között közlekedő 32-es számú gyorsvonat Predeal és Bucuresti között egy alagutban, eddig még ismeretlen okból kifolyólag kettészakadt. Csak a mozdony és podgyáskocsi szakadt tovább, ezek sem sokáig, mert az alagut közelében a podgyáskocsi kisiklott, a vonat többi része viszont a sötét alagutban állva maradt. Az utasok között óriási pánik tört ki és csak akkor nyugodtak meg, amikor látták, hogy nem történt súlyosabb szerencsétlenség. Néhány óra mulva az alaguthoz érkezett a Bucuresti felé haladó személyvonat, amelyet a személyzet már jóval az alagut előtt értesített s megállásra készítetett. A podgyáskocsi kisiklás annyira megrongálta a pályatestet, hogy egyelőre a forgalom szünetel s ma déli feltűzenkertőig nem érkezett vonat fővárosba.

Landru Londonban.

Két női fej az ágy alatt. — Letartóztattak az angol fővárosban egy kégyilkos rajzoló.

(London, március 28.) Véres bűnesetet fedezett fel az angol főváros rendőrsége. Az elmúlt éjszaka az egyik londoni rendőrpárancsnokságon megszólalt egy titokzatos hang, amely felhívta a rendőrtisztek figyelmét a King Edward Street 39. számú házra, amelynek első emeletén Herbert Thorne mérnöki rajzoló lakott. A hang arra kérte a rendőrtiszteket, hogy még az éjszaka menjenek ki a rajzolóhoz, tartsanak nála házkutatást, mert ő egészen biztosan tudja, hogy szenzációs bűnök nyomára akadnak.

A rendőrtisztek az első elképzelés után elhatározták, hogy elmennek a rajzoló lakására, mert a Haarmannok és Landruk után igazán nem valószínűtlen az, hogy Londonban is akad majd hasonló szenzáció. Éjszaka azután detektívek zörgötték fel Herbert Thorne-t, aki mélyen aludt szobájában. Mikor megtudta, hogy a törvény nevében kéri az ajtó felnyitását, azonnal engedelmessé vált és a detektívek beléptek a szobába.

Vallatóra fogták a megrémült és az ijedségből még fel nemocsudott rajzoló és kijelentették, egészen biztosan tudják hogy itt, ebben a szobában több női hulla van elrejtve. A rajzoló haláláig lett, majd néhány perc múlva, amikor kissé összeszedte magát, igyekezett kimagyarázni mindent, sőt felháborodva tiltakozott az éjszakai rendőri inspekción ellen.

Néhány pillanat múlva berontott a szobába, egészen váratlanul a rajzoló egy barátja és magából kikelve ordította Herbert Thorne szemébe, hogy igenis ebben a szobában két holttestnek kell lenni. A rajzoló ezek után teljesen elvesztette a fejét, szó nélkül félretolta a falmelletti ágyat, az ágy alatt felemelte a padló egy kivágott részét, majd félre állt és kezét keresztbe téve odanyújtotta a detektíveknek, hogy megbilincseljék. A detektívek

szörnyködve pillantottak az ágy alá vajt mélyedés felé, ahol egy bádorgodóban két női fej feküdt egymás mellett. A mérnöki rajzoló letartóztatták, barátját, aki feljelentette, szintén. A nyomozás megállapította, hogy a rajzoló nem merde fejeikkel együtt a Temebe dobni a holttesteket, nehogy azokra ráismerjenek és a két fejet szobájában tartogatta. A bűnügy konturjai még nem bontakoztak ki és London érthető izgalommal várja ebben a szenzációs bűnügyben az új szenzációkat.

A forrongó vulkán országában.

Kiküldött munkatársunk Olaszországban.

A fehérbe öltözött Itália.

Narancsok a hóban. — Skin Rómából Nápolyig. — Hólapda-csata Florenzben. — Jégcsapok Velencében.

(Velence, március havában.) A legnagyobb színpadi rendező és diszletmester, a nagyszerű természet hirtelen színváltozást rendezett: az örök tavasz, az örök nyár megszokott díszleteit egy gyors és művészi ötlettel és ecset vonással fehérre mázolta, az izzó napsugártól vörössárgára ércet narancsra fehér hermelin hósapkát borított s az olajfakkal telehintett hegyek kristálycukorral, tejszinhabbal leöntött cukrászcsodákként tündökölnek a hideg hold sápadt fényében.

A Riviérán hideg, esős idő volt. Heteken át alig láttunk napsütést. A tenger háborgott, az ég

feborult s a fiabzó hullámhegyeken s a csipős szélben hajlongó pálmák körül csak nagy ritkán játszadozott meleg, ragyogó nap-sugár. A fehér battiszházak eltűntek a strandokról s aki csak tehette: bundába bujt.

Menekültem: A Cannes—bécsi luxusvonat elvitt Genuába, onnan az express röpitett Rómába. Itt is hidegen süvit a szél, az arckokat pirosra festi a hideg. Tovább sietek dél felé. Hiba: Rómától Nápolyig, amerre a szem ellát, magasan fekszik a hegyeken a csillogó hó: Erdély havasait varázskézek Itáliába ültették.

édes illata szívét mindig szerelmes érzésekbe zsongította el. Kertészének fejlesztés terhe alatt fokozatlansága volt, hogy a barackligetet rendben tartsa, oda mást mint Nüzédint és a vele érkező háremrőzsát be ne bocsásson. Barackját azonban a kertésznek nem volt szabad ültetnie. Ezt Nüzédin sajátkezűleg végezte. És mily különös módon!

Minden esőkos éjszaka után ezüst ásjával kis gödröt ásott és abba egy barackmagot ültetett el. A további gondozás a kertész dolga volt. A barackliget az első esztendőben hatalmasan fejlődött. Nüzédin nap-nap után elültetett egy-egy magot, úgy hogy a ligetből már-már erdő lett. Egy augusztusi nap délutánja azonban nagy változást hozott a barackai életbe és határt szabott a barackliget továbbterjedésének.

Sűrű porleheléből kibontakozó spahik fényes hintó mellett vágatva közeledtek Nüzédin kéjálakához. A hintóban a vidék legszebb asszonya, a női szépségéről és érenyeiről híres Moróczy Katalin. Ő volt a spahi őrzőjének mai példája. Őt ajánlották fel névnap ajándékkul félméteres uruknak, a férfiszépségéről híres Nüzédinnek.

A pasa éppen a barackligetben sétált, mikor a menet a portán berobogott. Jól táplált háremrők siettek elő, hogy kinyissák a hintó ajtaját és segítségül legyenek az urhölgynek a kiszállásnál. Moróczy Katalin előkelő kézműveléssel utasította el a segítséget, fátyola alól is jól kitérsző büszke tekintetével tiszteletet parancsolva a köréje seregülő szolgánépségnek. Az izgalomtól erősen megviselt urnőt a háremrők a belső háremhölgyeknek adták át, akik fürdővel, illatos olajokkal és szép seivemruhával kiválták meg a jövevényt.

Moróczy Katalin ridegen visszautasi-

Nápoly. Lekéstük a Palermóba induló hajót, mert nyílt pályán, ragyogó havasok között két órán át kellett vesztegelnünk. Az utcákon metsző szél süvit. Náthás, köhögős emberek az étteremben. Krákogás, orrfuvas a varietében. Hallom, Palermóba is bevonult a tél. Meggondolom magam: hátha Florenzben, vagy Velencében szebb idő van? Sietek az állomásra. A festett éjjeli pillangók reszketve röpködnek a pályaudvar körül: dideregnek a szokatlan hidegben.

Rohan velem az éjjeli gyors Rómába. A kupében sportruhában férfiak, nők, a sarokban a ski. Rómában csak átszállók, de kezeimet mérven a zsebembe süllyesztem. Florenz mellett ragyogó hó, újabb skikedvelők szállnak a vonatra. Céljuk Pacchia.

Bagni della Porrettan, hatvan kilométernyire Florenzről, körülbelül a fele uton Firenze és Bologna között öt percig áll a vonat. Az étkezőköcsi szakácsa és néhány vasutas vig hólapdaharcba kezd. Gyönyörű asztaltársam, egy velencei ügyvéd neje hangosan felkacog s majd kiejti kezéből a párolgó teáscsészét, egy tiltalálást épp orrán érte a jókedvű szakácsot, aki kibirulva ugrik az induló vonatra.

Velence! Ringó gondola sulian velem a gyéren világított, szűk és csöndes lagunákon a Bauer és Grünwald szállodába! Végre. Kellemes meleg, mint langyos fürdő csókolja a testemet.

Reggel. Egy szűk uccában hatalmas jégcsapok. A Márk-téren

TARCA

Pálos-kolostor legendája

Két női szem megszelídítette a vérengző kényurat. — Barackliget mint a szerelem erdője. — Vitézi ének a régmúlt időkben, amikor Aradmegyében a török volt az ur.

A tizenhatodik század második felében, 1560. körül vagyunk. A törökök Lippa szab. kir. várost, Izabella királynő volt székhelyét a várral együtt elfoglalták és innen irányították további előnyomulásukat. Nem nagy ellenállásra találtak; az ország védelemének szine java Mohácsnál és az azt követő harcokban elpusztult, azóta pedig pártusákból, két király és két ellenség közötti harcokban morzsolta fel erejét a magyar. A török pedig hol eszellel, hol erővel, hol pedig a két király közötti versengés diplomáciai felhasználásával egyre tért hódított, harcolt, rabolt és kegyetlenkedett. Lippáról kiindulva Sziria (Világos), Borosjenő, Dézsa, Menyháza volt egyik előhatárlási vonala, a másik Szombathely (Szabadhely), Ordnak tartott és a szegedi, temesvári összeköttetést volt hivatva szolgálni. Ez utóbbi stratégiai vonalban feküdt az aradi és az Arad mellett császári török vár: A török uralom terjedése nem a kultúra, hanem az erőszak, kifosztás, kizsákmányolás korszakának állandósulását jelentette. Az aradi pasa, a császári, borosjenői és déznai bégek szorgalmasan szedték a tizedet, ötdödöt, harmadot; ha jó kedvük szottyant elvitték az egész termést. Tetejébe a barmot, ezüstöt, aranyat, ha a gazda tiltakozni mert, őt magát is, szemre való feleségét vagy lányát pedig mindennek előtt.

Kovácsi, Syria, Panád, Szombathely, Ordnak magyar lakossága különösen sokat szenvedett és egyre fogyott. Az aradi pasa, a férfi szépségéről és kegyetlenkedéseiről egyaránt híres Nüzédin rendezte ide kirándulásait. A törökök családi élete ugyszólván kizárja a „kékszakalúságot” hiszen egész házasságuk erre van alapítva. Nüzédin pasa, kinek az aradi várban téli, hegyaljai nyaralójában, a mai Barackán pedig külön nyári háremje volt, a házasság ezen széles kereteivel sem érte be. Ezenfelül külön szerelmi expedíciókkal zaklatta állandóan a vidék lakosságát. A szépségéről híres lányok és asszonyok folytonos rettegésben, bujdosásban töltötték el napjaikat, nehogy a török kékszakalú kezébe jussanak. Nüzédin, kinek a nemzetiségek iránt különösen finom érzéke volt, a legszebb magyar, román, sokác, szerb, és bolgár nőkkel töltötte meg háremjét. Hogy nem tudott velük beszélni, nem volt nagy baj. Szerelmes pillantásai, méz-édes csókjai, forró ölelései pótolták a hiányt. Ha pedig a hárem valamelyik rózsája sorsa feletti bánatában szabadkozott és nem a kellő melegséggel viszonozta Nüzédin gyengéd érzelmét, egész rokonságát végigsanyargatta. A kényur a szerelmet is parancsszóra kívánta gyakorolni. Legszívesebben az aradi hegyalján tartózkodott. Nemcsak a forró csókot, hanem a tüzes bort is kedvelte. Nyaralója a mai Barackán, a hűvös völgy bejáratánál állt, felszerelve a török kényelem és pompa minden eszközével. Gyönyörű fürdő, felséges kert, közepén háremmel, illatos virágok és barackligetek. Nüzédinnek sok hibája mellett két szép tulajdonsága is volt: szerette a virágot és a gyümölcsfákat. Utóbbiak közül különösen a barackot; ezek rövidéletű virágjainak

totta a felajánlott üdítéseket és poros uti ruháját le nem vetve parancsoló hangon követelte, hogy vezessék őt a kéj-lak ura, Nüzédin pasa elé. A szolgálhad időközben hírt vitte a pasának, hogy felségesen szép, de egyuttal kimondhatatlanul makacs és fenhéjázó vendége van a háremnek.

Nüzédin sóvárgó lélekkel sietett a kéj-lakba, hogy átvégye a hárem legnagyobb részét. Fogadó termében már várakozott rá Moróczy Katalin. A belépő pasa szemtől szembe találta magát a legcsodásabb nővel. Nyulánk alakja, enyhén ivelt hosszú fehér nyaka, alabastrom arcúszine, mélytűzű fekete szemei, selymes barna hajfirtjél első látásra annyira megigézték, hogy megfellelkezve nagyurú mivoltáról szinte alázatosan közeledett a fogoly nőhöz.

— Te vagy az a híres Nüzédin pasa, kinek martalócal engem ma délután megtámadtak és ide hurcoltak? Imlygen Moróczy Katalin. A bájos egyéniségnek ellentmondó dacos hang még jobban izgatta a pasát.

„Szép gyermekem igazat mondasz, mikor Nüzédinnek szólítasz. Nüzédin pasa vagyok, állítnak legalázatosabb szolgálja. Katonáim és szolgálaim téged nem fogtak el, nem hurcoltak ide, hanem Allah menyéből parancsának engedelmeskedve csak ide kísérték, hogy legszebb rózsája légy Nüzédin kertjének. És Nüzédin hálás, Nüzédin jó. Kertjének rózsáit nagyon szereti, szerelmesen gondozza, becézi. Boldog vagy te gyaur nő, hogy e külszöböt átlépted. Te leszel e mai naptól a legelső, a legszebb virágszál, melyet a sok közül kebelemre tűzök. Jöjj és illesd ajkaiddal csókodra szomjazó ajkaimat.”

„Ne nyulj hozzám kegyetlen pasa, női érenek elveszejtőre, férfiak, nők, gyermekek sanyargatója. Nem leszek

magyar hangok csapódnak a fülemhez: a szép Ungár Lydi eteti a galambokat. Ott pestleket kap le a gyorsfényképész, amott több erdélyinek magyarázza a Dozsepalota csodáit egy jósvádájú magyar vezető.

A kirakatokban teveszörkabát betétek és halomszámra a meleg, vastag pamut harisnya.

Tovább menekülök. Utazom északra: a hidegből a télbe: Bécsbe.

Bugél Jenő.

A jó tanár második úja.

Dr. Schmidt János temetése.

(Saját tudósítónktól). Szombaton délután 4 órakor temették el dr. Schmidt Jánost, az aradi kereskedelmi iskola nagytehetségű tanárát. A felsőtemető halottas házában megjelentek a kereskedelmi iskola tanári karán kívül az összes aradi iskolák tanárai, az ősz tanár régi barátai, volt tanúúi és a mostani iskola-év mindkét tagozatának növendékei.

A megjelentek között ott volt az Aradi Turista Egyesület számos tagja is, akik koszorút helyeztek elnökük sírjára. A gyászoló család koszorui mellett ott voltak a tanuló ifjúság, a tanári kar, az 1903. évben végzett növendékek és még számos ismerős koszorui is. A gyászbeszéd után Suciú Vazul kereskedelmi iskolai igazgató bucsuztatta el a tudós tanárt román nyelven, megtört szívvel mondva Istenhozzádot az iskola nevében az agilis, fáradhatatlan pedagógusnak. Majd Boca Gyula dr. tanár bucsuzott a tanári kar, a kollégák nevében. Végül Barna János IV-ik oszt. tanuló a tanuló ifjúság nevében vett bucsút volt tanárunktól,

akit mindannyian oly nagy rajongással szerettek. Selegian Tódor tanár ez alkalomra betanított gyászdalát

énekelték el a tanulók, amely után örök nyugovóra helyezték a jó tanárt.

Dörögnek az ágyuk Jordánia határán.

(London, március 28.) Híradások érkeztek El Arnisból, hogy Egyiptom és a Jordán tartomány határán ágyudörgés hallatszik, amiből azt következtetik, hogy a vahabiták megtámadták Akabát. Husszein volt király székvárosát. Az egyiptomi határt védő csapatok pánicsos kocsikat küldtek arrafelé, ahonnan az ágyudörgés hallatszik, hogy megakadályozzák a vahabitákat a határ átlépésében.

Levél a múlt kődéből, messzi Egyiptomból.

A nyolcvanhárom esztendő saszony, akit egy sir odaláncol a távol idegen földhöz. — Üzenet jött messze Egyiptomból régi idők régi asszonyától.

(Arad, március 28.) Reszkető, öreges, messziről jött írást hozott ma a posta. Egyiptomi Alexandriában élő özvegy Hengerné, az ottani magyar kolónia szeretett és becsült „Henger nénije”, aki most számolja 83-ik évét a meleg egyiptomi földön, írta a levelet és írja benne, hogy olvasta a Közlönyt, amely hosszú cikkekben emlékezett meg régi érdekes aradiakról és hát ő is régi aradi lenne, ne feledjük el őt sem egészen. És elmondja nacionálját, s azt, hogy mi fűzte őt Aradhoz. Valami régi levendula illat árad ki a forró nap országából jött levélből. Csak ki kell nyitni a borítékot és mindjárt kibújnak a régi krinolinok, delnők, meg a feszes partallonus arszlánok, meg régi, történelmi évszámok.

Hengerné, született Mieser Mária a Kisjenő melletti Zerénd községben, néhai József főherceg

birtokán látta meg a napvilágot. Itt volt az öreg Mieser gazdatiszt és hajdanában-danában, de sokan is megfordultak az öreg gazdatiszt házában. Idevonzotta a környékbeli és aradi zsentrifúkat a gazdatiszt jó bora, jó konyhája, meg annak szépséges leánya. — Egyszer azután idevetődött Henger bihari főbíró, aki el is vitte magával a szépséges leányt. Jöttek a boldogság évei nagy Biharországban, majd egyszer csak hirtelen meghalt a főbíró. Az özvegy felköltözött Budapestre, egyetlen fiával, Henger Bélával, aki csakhamar feltűnt pompás rajzkészségével, a szépirodalmi lapok és közöttük a nívós Uj Idők szívesen közölték le értékes rajzait és rézkarcait. Az ifju Henger Bélának azonban gyenge volt a tüdeje, és az anya eladta minden földjét, pénzzé tette értékeit és kiment fiával Alexandriába, Egyip

tomba. A fiatal művész itt is sokat dolgozott és a nagy angol lapok szívesen vették rajzait. Azonban még Egyiptom drága levegője sem tudta összetartani a fiatal szétszakadni készülő tüdőt. Henger Bélát odatemetették el a puha alexandriai homokba. És azóta teljesen egyedül él itt az egykori aradmegyei főhercegi uradalmi gazdatiszt leánya. Ma nyolcvanhárom esztendő és dédelgetett nagyanyja az itteni kis magyar kolóniának. Nem akar hazajönni. Aradra, Zeréndre, nincsen neki már itt keresni valója. Egyiptomhoz láncolja őt egy a puha homokból feltörő kis sírdomb. De azért még üzen egyszer Aradnak, üzeni, hogy a nyolcvanharmadik évét számolja, üzeni, hogy egészen csak nem tud elszakadni attól a földtől, ahol született, élt, szeretett, boldog volt. Talán vannak még aradiak, egykori arszlánok és delnők, akik emlékeznek a zeréni gazdatiszt leányára.

(k. s.)

T. olvasóinkhoz!

Magyar ajtókon kopog most ismét magyar újság: a Közlöny. Negyven éve teszi már ezt és negyven esztendő óta örömmel kitárul előtte minden ajtó. És magyar kezek örömmel veszik kezükbe kedvenc lapjukat, mert a Közlöny a hosszú negyven esztendő óta nem változott. Kormányok, államok és államformák változtak, a politika soha el nem képzelt lehetőségeket produkált, de a sok-sok meglepetés, a sok-sok változás nem tudta megváltoztatni a Közlöny szavát, ez a lap, Erdély és Bánát legrégebb és legnívósabb napilapja minden rettenetes viharokon át megmaradt magyarnak. Gondolatban, szóban, érzésben magyarnak. És ez tette erőssé, naggyá, elterjedtté, népszerűvé, ez ad neki erőt további nagy harcokhoz.

A Közlöny az erdélyi magyar újságírás mesterműve. Cikkeit a legjobb tollú újságírók írják, értecsülései pontosak, megbízhatók, tudósítói Berlinből, Bécsből, Budapestről, Bucurestiből és Clujról, levelezői Európa minden nagy metropolisából a legfrissebb és legérdekesebb anyagot szolgáltatják. Az elmúlt 24 óra minden eseménye a másnap reggeli Közlöny tömör hasábjain megörökítődik. Ennél a lapnál reális és komoly igazsággá sűrűsödik az a megállapítás, hogy a lap a Ma krónikája.

A Közlöny most új évnegyed előtt áll. És az évnegyed első napján kopog a magyar ajtókon. A magyar ajtók pedig kitárulnak, hogy beeresszék a legmagyarabb, legigazabb, legőszintébb és legjobban szerkesztett újságot, a negyven esztendő Közlönyt.

rózsája kertednek, bármint is kívánod, hanem inkább leszek rózsája a menyel kertnek, ahol már sok általad agyonkínzott gyaur nő várakozik reám. Bocssás el szívtelen kényur! Akarom, parancsolom."

A szuggesztív hatású szavakat hasonló szempillantások kísérték, melyek szinte megbabonázták a pasát. Megdöbent a merész hangtól; dühöngött is, nem is. Börtönbe szerette von vetteini a vakmerőt, viszont bámulta lelki erejét. Érezte, életében talán először, "az igazság ostarának megsuhintását; kegyetlennek, szívtelennek mondta őt a nő. Nem tudta mit tévő legyen; végre tovább kérlelte:

"Oly vésses hangon szólasz hozzám mint a galamb, ha a vércse éles karmaival vájja szívet; pedig látod a galambot csak a párja kerülgeti, kerülgeti. Édes glicém, simulj hozzám, rezgésd meg turbékolásoddal szívemnek szerelmes hurjait! Meglásd, a kemény iburok alatt meleg érzések buzognak. Légy te az a bányász, aki az acélkemény sziklából kifejti a mélyen rejlő gyémántot. Hálás leszek neked az egész vidék, és hálás Nüzedin."

Köny csillogott szemében, mikor az utolsó szavakat mondta. A szívet körülvevő légkör megvasadt. Megrepszették az igazság kemény szavai és az meleg ívatat, mely a légtörő igéket kísérte. Moróczy Katalin az erélyről és okosságáról messze földön ismeretes fiatal özvegy birtokosnő hamarosan felismerte a helyzetet.

"Oly elbűvölő nyájassággal közeléd

felém" folytatja, "mint a báránybőrbe bújított farkas a karámhoz. Pedig véres a bundád és a szájad széle. Az én bárányaim vére is hozzátapad. Hol van a férjem, hol a fivéreim te lágy szívű szerelmes? Hol a többi agyontíport honfitársam, kiket elhurcoltál? Add viszza őket, hadd abba az üldözéseket s akkor hiszek ömlengő szavaidnak, akkor leszek rózsája szíved bóbájos kertjének. Különben soha! Érts meg Nüzedin."

Nüzedin elbódult az utolsó szavak hatása alatt. "Akkor leszek rózsája szíved bóbájos kertjének." Ez a kijelentés markolt belé szívébe s duzzasztotta magasabbra az amugy is torló érzéseket. A megolvadt jégablak és a felbuzduló meleg forrás hullámai kavargtak, forrtak lelkében és gyors cselckvésre sarkallták. Előkelő vendégét legelső háremhölgyének gondjaira bízta szigoruan utasítván őt, hogy külön lakosztályban helyezték el, kellő tisztelettel vegyék körül s a spahi őrség legelőkelőbb tagjai ügyeljenek biztonságára. Maga Nüzedin több napra elutazott. Az aradi és csálai várakban fogva tartott összes foglyokat szabadon bocsátotta; szigorú rendeletet adott ki a kegyetlenkedések, rablások és fosztogatások azonnali abbahagyására. Hirnököket küldött ki minden irányban, hogy a vidékről elhurcolt és eladott lakosokat váltsák vissza. Kegyelmet ígért mindenkinek, akl elbujdosott, ha visszatér és folytatja békés munkáját. Az egész Marosmente fellélegzett s nem tudta elképzelni, honnan e menyei változás. Nüze-

dint is benső meglepültség töltötte el. Eddig még sohasem érezte, hogy jót tett; ennek az új érzésnek melege bizsergett végig a lelkén.

Ezzel a lelki felgyógyulással vágtatott vissza a barackai kéjlakba s vitte hirtű szíve virágának, hogy minden úgy lön, ahogy kívánta. Boldog immár az egész vidék és boldog Nüzedin, aki megtalálta saját szívét.

Igen. Boldog volt mindenki, csak a boldogság forrása nem. Moróczy Katalin lelkén fekete gond ült. Közeledett az est; a hold halovány fénye már kikanakált a pálosi klostrom elhagyott falai mögöl. Nüzedin ezt az estét a barackliigetben kívánta eltölteni legszebb rózsájával. A hely és idő meg volt határozva. Moróczy Katalin néhány perccel a találkára adott idő előtt jelent meg a kis halastónál. Felnyitotta pecsétes gyűrűjét, fehér port vett ki belőle, mohón lenyelte, azután belevetette magát a tóba. A megérkező Nüzedin már csak a habokon ringó holttestet találta meg. Viruló rózsá helyett, a hold ezüstös fényébe öltözött hideg liliumot. Lelke megdermedt, elvesztette egyensúlyát. Őrült fájdalmában, toborzókoló dülében még az éj folyamán kivágta a barackliigetet, felgyújtotta a kéjlakot, szerte széjjel zavarta a háremet, maga pedig felpattant ménjére és felvágta a pálosi klostrom kiálló sziklájára, ahonnan lovasul együtt levetette magát az örvénylő Marosba.

Egy csobbanás és a szétésett lélek nyugalma helyreállt. Egyensúlyba hozta a halál.

Éhgyomorra fél pohár
SCHMIDT HAUER - féle

IGMÁNDI

keserűvíz

Az IGMÁNDI nam tévesztendő össze másféle keserűvízzel.

16 évtágyat,

kellemes közérzést

és munkakedvet biztosít.

4384

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

VIII. Albert Szöke Szakáll rendkívül mulattató, szenzációs bohózatát mutatta be az aradi Thália-színház kitűnő együttese. A főszerepekben Inke Rezső és Győző Alfréd óriási sikert arattak. VIII. Albert ma is színre kerül.

* **Budapesti színházak műsora.** Budapestről jelentik: A budapesti **Vigszínház** jövő hetét is **Zilahy Lajos** nagy sikert aratott színműve a „**Csillagok**” dominálja. Zilahy Lajos új színműve az első pillanattól fogva az utolsó jelenetig lenyűgöző érdekességével és gyönyörködtető gondolatgazdag dialógusával, valamint ritkaság nyelvezetével. Az előadás díszere válik a Vigszínháznak, amely legjobbjait küldte csatasorba a sikerért. Varsányi Irén, Gaál Franciska, Lukács, Hegedűs, Rajnay, Kürti, Szerény, Balassa, Dénes, Bárdi, Fenyő játsszák továbbra is a „**Csillagok**” főszerepeit. — A **Renaissance-színház** jövő heti műsorán ugyiszólván minden este az „**Őszi szerelem**” kerül színre: Somlay, Simonyi Mária, Hosvay Rózi, Harsányi, Maklár, Baló játsszák a főszerepeket. — A **Fővárosi Operette-színházban** még mindig a „**Halló, Amerika!**” látványos revü megy. — A **Király-színházban** minden este „**A császárnő apródja**”. A nagy sikert aratott **Buttykay-Faragó-Harmath** operett, „**A császárnő apródja**” jövő héten minden este színre kerül a **Király-színházban** **Kosáry Emmy, Honthy Hanna, Király Ernő, Rátkai Márton** fellépésével. Vasárnap délután „**Mari-csa grófnő**”, jövő szombat délután a **Rákosi Színésziskolájának** vizsgálóelőadása, „**Csárdáskirálynő**”. — A „**Magnetic**” bemutatója. **Pásztor Árpád**, aki hosszú idő óta nem szerepelt új darabbal, a jövő héten ismét megjelenik a **Magyar Színház** színpadán „**Magnetic**” című nagy érdeklődéssel várt darabjával, melyet a Magyar Színház **Bajor Gizivel, Csontos Gyulával és Törzs Jenővel** az élen nagyszerű előadásban, látványosság-számba menő kiállításban mutat be. A darab előadását szombat és vasárnap este megismétlik. A bemutatóig minden este az idei évad legnagyobb sikere vigjátéka, a „**Csibi**” kerül színre, **Bajor Gizivel és Csontos Gyulával** a főszerepekben. Vasárnap délután „**Altona**”. — A **Belvárosi színház** jövő heti műsorán a legkitűnőbb vigjátékok váltakoznak. Hétfő, kedd, csütörtök, péntek és jövő vasárnap este a színház legújabb nagysikerű vigjátéka, „**En már ilyen vagyok**”, szerdán **Fodor László** nagyszerű komédiája, „**A nagyságos asszonyt már lát-tam valahol**”, szombaton **Gandera „Ki babája vagyok én”** című kitűnő vigjátéka 50-edszer, most vasárnap d. u. **Szenes Béla „Olvas asszony”**-a és jövő vasárnap **Lakatos László „Fej vagy irás”** című nagysikerű komédiája. — „**A feleségem babája**”, minden este. A **Blaha Lujza-színházban** a jövő héten megismétlik **Stolz** kitűnő, mulatságos operettjét, „**A feleségem babája**”, melyben mindannyiszor **Vaaly Ilona, Somogyi Nusi, Nádor Jenő, Boross Géza, Vendrey Ferenc** játsszák a főszerepeket. Vasárnap délután „**Szulamit**”.

Anarchisták utcai harca Bulgáriában.

(Szófia, március 28.) A rendőrség tegnap három anarchistát az uccán üldözébe vett és ezek közül az egyik visszalőtt a rendőrökre. A golyó egy Kovacsics nevű tisztet eltalált, akit kórházba szállítottak, de a tiszt kórházba szállítása közben meghalt. Az uccai lövöldözések során a rendőrök az egyik anarchistát megadásra szólították fel, mire ez bombát hajított a rendőrök felé. A bomba felrobbant, azonban senkit sem sértett meg, ellenben a keletkezett zűrzavarban az anarchista elmenekült.

Vasárnap választ elnököt Németország.

A franciák nagy aggodalommal néznek az elnökválasztás elé. — Kommunisták és fajvédők véres harca.

(Berlin, március 28.) Vasárnap választ Németország. A birodalmi elnökségért hét jelölt küzd. Különösen erősen készülődik a Hitler-csoport, amely Ludendorff tábornokot szeretné elnöknek, azonban a generális esélye igen csekély. Hindenburg tábornagy ma levelet intézett Ludendorffhoz, amelyben nyomatékosan arra kéri, hogy ne jelöltesse magát az elnökségre. A tábornagy hangsúlyozza, hogy eddig még semmit sem kért Ludendorfftól, most azonban a birodalom érdeke követeli, hogy ezzel a kéréssel hozzáforduljon. Ludendorff azonban a levél dacára erősen ragaszkodik az elnökséghez. A francia sajtó is élénken foglalkozik az elnökválasztással és erősen számolnak azzal, hogy Jarrest választják meg elnöknek. A Martin egy német röpiratot közöl és ebből többek között a következő szavakat is közreadja: „Morgenrot wahl die Flagge: Schwarz-Weiss-Rot, das macht den Franzosen tot! Wahl Jarrest!” A Martin azt fejtegeti, hogy az elnökválasztást nyilvánvalóan a revans szelleme irányítja, mert minden biztonsági tárgyalás ellenére a német közvélemény a franciák esküdt ellensége. A Victoire című lap szerint Jarrest a Hohenzollernnek embere és neki van a legnagyobb esélye. Ha a monarchistákban lett volna elég mérészség a trónörökös jelölésére, akkor a francia lap véleménye szerint a trónörökös már az első fordulónál megválasztották volna. A mérsékelt nemzetieknek több

az esélyük a küzdelemben, de szenvedélyesen agitálnak a monarchisták, a néppárt, a demokraták, a szociáldemokraták, a kommunisták és a katolikus centripárt is. A nagy szétforgásból következésképpen lehetségesnek tartják, hogy nemcsak az első, de a második szavazás is eredménytelen marad. Ha azonban a centrum a demokratákkal megegyezik, akkor dr. Marxnak vannak a legnagyobb esélyei, de ebben az esetben nyílt kérdés marad, hogy a bajor néppárt és a szociáldemokraták hova csatlakoznának. Ujabbán arról van szó, hogyha a második választáson sem lehetne komoly többséget biztosítani a középpártok valamelyik jelöltjének, akkor a centrum, a demokraták és a szociáldemokraták kompromisszumot kötnének, s Luthert jelölnék együttesen. A választási küzdelem során az uccai tüntető felvonulások napirenden vannak és tegnap a kommunisták megtámadták a Bismarck-szövetséget. Az uccai harcok során egy embert életveszélyesen megsebesítettek. A tetteseket letartóztatták. Wissensleben a kommunisták a röpcédulákat osztogató fajvédőket megtámadták és félholtra verték őket. Három kommunistát letartóztattak, akik a támadásban résztvettek. Berlin Moabit nevű városrészében a nemzeti szociálisták megtámadták a köztársasági szövetség tagjait és az összeütközés olyan heves volt, hogy a rendőrség csak nagy nehézségekkel tudta a verekedőket megtámadni.

Plágiumvád

a „Császárnő apródja” körül.

Irodalmi elorzással vádolnak egy ismert magyar író.

(Budapest, március 28.) Érdekes színházi botrány tört ki **Buttykay Ákos** „**A császárnő apródja**” című új operettje körül, amelyet, mint ismeretes, kedden mutatott be a pesti **Király-színház**, s amelynek **Faragó Jenő** a librettistája. **Bus Fekete László**, az ismert budapesti színműíró felkereste **Faludi Jenőt**, az **Unió** színházak vezérigazgatóját és bejelentette, hogy az új operett korcsutánzata az ő „**A nota vége**” című operettjének, amelyet **Duzavirág** című darabjából éppen **Buttykay és Király Ernő** felszólítására írt és amelyről **Faludi Jenő** vezérigazgatóva tárgyalt egy a közeljövőben színrekerülőjén. Bejelentette, hogy a szerzői jog alapján megteszi a törvényes lépéseket az eltilajdonított librettó miatt. Elnöndta, hogy „**A császárnő apródja**” menete, főalakjai, cselekménye majdnem teljesen egyeznek az ő új operettjével, amely Berlinben

letekig volt **Buttykay** kezében. Kijelentette, hogy kártérítést, részesedést nem követel, hanem úgy védje útján megteszi a lépéseket az operette betiltása iránt. Budapesti színházi körökben érdeklődéssel várják az ügy fejleményeit.

Bethlen

félti Magyarországot az általános titkos választójogtól.

A magyar miniszterelnök nagyszabású választójogi beszéde.

(Budapest, március 28.) A választójogi bizottság mai ülésén gróf **Bethlen István** miniszterelnök nagy beszédet mondott a választójogi törvényjavaslatról. A miniszterelnök azt hangoztatta, hogy gróf **Tisza István** annak idején a magyar parlamentarizmust és az országgyűlést féltette a túlzott jogkiterjesztéstől és féltette a parlament nivóját. Ő osztózik **Tiszának** ebben a felfogásában. A választójog időelőtti és túlzott kiterjesztése külföldön is olyan parlamenteket teremtett, amelyek nem állanak megfelelő nivón. Rámutatott, hogy az ilyen parlamentek sem a polgári tulajdont, sem a polgári szabadságot nem tisztelik úgy, amint az az illető nemzeti szempontból kívánatos volna. **Bethlen** félti a túlzottan radikális választójog alapján összeülő parlamenttől éppen a polgári szabadságot és a tulajdon szabadságát. A vallásszabadság nagy vívmányát is veszélyeztetik az egyes radikális parlamentek. A radikális parlamentekben ahol a szociáldemokraták sok helyen nagy szerepet töltenek be, néhol fokozatosan, néhol radikális eszközökkel korlátozzák a tulajdon szabadságát és lehetőleg a kollektív tulajdonra igyekeznek áttérni. Ez azonban nagy veszélyt jelent egy szegény ország-ra, ahol a tőkeképződés nagyon fontos, különösen most, amikor a külföldi hiteforrások el vannak zárva Magyarországtól. A mai Európában ugyanazok a jelenségek tűnnek fel, mint a római birodalom bukása előtt, amikor a munkanélküli tömegek igényt tartottak arra, hogy a kormányhatalom tartsa el őket. Ha behoznák az általános titkos választójogot, akkor Magyarországon nem a polgárság, hanem a munkásság uralkodnék. Ha a munkásság kellő kulturáltsággal és hazafias alapon teljesítheti feladatát, akkor talán az elfogadható lenne. Magyarországon azonban a munkásság évtizedes agitáció következtében a nemzeti ideáktól el van idegenítve.

— **Habsburg-főhercegek Bécsben.**

Bécsből táviratozzák: Bécsi lapok arról adnak hírt, hogy több **Habsburg** tartózkodik Bécsben jogosulatlanul. A híradásokkal szemben megállapították, hogy csupán **Leó főherceg**, **Károly István főherceg** fia tartózkodik Bécsben, aki jelenleg lengyel állampolgár és mint katonatiszt a lengyel hadseregben szolgál. Az ifjú főherceg mindegyik anyagi és jogigényéről lemondott, s éppen ügyvédek ilyen arányú elintézése végett folytat most Bécsben tárgyalásokat.

— A budapesti Nemzeti Színház jubilája a Népszínház. Budapesti táviratozzák: A Nemzeti Színház, amely a Népszínház épületében talált hajlékot, az ősszel fogja megünnepelni a Népszínház fennállásának ötven éves jubileumát. A magyar színjátszás sok szép esztendőjének színhelye volt a Népszínház és a magyar színjátszás számos büszkesége aratta ebben az épületben legszebb sikereit. A jubileum alkalmából a színház népszínműciklust rendez és a ciklus két legelső darabja a Piros bugyelláris és a Peleskei nótárius lesznek. Ez a két darab azonban már ebben a szezonban kerül színre teljesen új rendezésben.

— Csontvázat találtak 1848-ból. Érdekes leletre bukkantak Aradon. Egy aradi szülész nő házában egy csontvázat találtak és a rendőrség megindította a nyomozást a rejtélyes ügyben. A rendőrség felszólítására ma délelőtt dr. Kabdebó hatósági orvos szállott ki a helyszínre. Tüzetesebben megvizsgálta a csontvázat és megállapította, hogy a csontváz körülbelül a szabadságharc idejéből való és véletlen folytán került a felszínre.

— Krisztus előtt is lemerték a férfiak megfiatalítását. A Daily Mail írja mai számában, hogy Bristad, a neves amerikai egyiptológus, megfejtett egy papiuszt, amely Krisztus előtt a 16. században íródott és amelyen egy egyiptomi orvos tanácsokat ad arra, hogy miképpen lehet öreg embert husz éves korúvá fiatalítani. Mivel Bristad tanár a papiusznak egyes fontos szakkefezéseit még nem tudta lefordítani, egyelőre nem árulja el a megfiatalításnak ezt az ósrégi módszerét.

— Séta — orvosi engedéllyel. Budapesti jelentik: A szombat-helyi városi képviselőtestületben indítványt nyújtottak be, hogy alakítsák át a város erdejét sétahellyé és bocsássák a közönség rendelkezésére. A városi tanács elfogadja az indítványt, de csak azoknak fogja megengedni a városi erdőben való sétálást, akik orvosi bizonyítványt igazolják, hogy az erdőben egészségügyi okokból sétálniuk kell. Ezzel a nem mindennapi intézkedéssel azt akarja elérni a város vezetősége, hogy ha a városi erdőben kártevők történnek, könnyen megtalálhassák a tettest.

— Nem kell utóvilágba — a most megnyitott új csemege- és fűszerüzlet Arad, Str. Alexandri No 1. (Salacz-u.) a korzó közvetlen közelében, ahol mindennemű csemegekülönlegességek kaphatók.

Könyvtárat jó árban vesz Kerpel. — Férfi konferenciák. P. Olasz Péter jezsuita atya vasárnap, márc. 29-én este fél kilenc órai kezdettel tartja „A Patyolat üzenete” címen első konferenciái beszédét kizárólag férfiak részére a Minoriták templomában.

— Az aradi Hajós Egyet ma, vasárnap délelőtt, fél 11 órakor tartja rendes évi közgyűlését a város-háza kistermében.

— Az aradi „Toidi” atletikai club rendes évi közgyűlése április hó 5-én délelőtt 10 órakor a Josif Vulcan iskola tréning helyiségében.

— Egeret, patkányt biztosan kéri a világhírű, szabadalmazott „Radikal” irtóanyag. Kapható minden gyógyszertárban. Főraktár: Gea-Kraycr r. t.-nál Timisoara.

„És az ellenséges üteg elhallgatott...”

Amikor már a biblia az egyetlen vigasztalás.
— Szegény Jancsók Mátyás szomorú históriája.
Aki két kezét, két lábát odaadta a haboru öldöklő furiáinak.

Jancsók Mátyás a neve, negyven esztendő, a bajusza szép hosszú, a szeme villogó fekete és hiányzik mindkét keze. És hiányzik mindkét lába is. Kezét vállból vágta le, lábát térdből. Fekszik az ágyon, előtte a széken könyv: biblia. Olvassa és amikor az oldal végére ér, tizesztendő ifjabb Jancsók Mátyás fordít egyet a lapra. Künn süt a márciusi nap a puha földekre, épkaru, éplábu emberek mennek az életbe, napütésbe, keményhúsú asszonyokból édes asszonyi illat tör elő. Jancsók Mátyás pedig fekszik az ágyon, előtte a biblia és nincsen karja, amellyel öleljen keményhúsú asszonyt és nincsen lába, a mellyel rátaoposson a márciusi földre. Jancsók Mátyásnak csak vedlett katonasipkája van hitvány hadiszövegből, meg fényévesztett medálája pakfongos ezüstből, meg keserű szája, vérző szive és bibliája. Ott lakik valahol Arad megye hegyei között, nagy pusztán. Gurba község környékén. Van háza, jócskán földje, tohene, dísznöje, módos ember. Van dolgos kenyérsütő felesége, két kis fia. Akkor is megvolt ez neki, amikor 1914. augusztusában otthagyta a sárgán érő kalászt és elment embert gyilkolni — szerbet, orosz, ahogy a magas Arme Oberkommandó parancsolta. Bevonult a tábori tarackos tüzerekhez és tartotta a lafettát, amikor a vormeister meghuzta a zsinórt és amikor a szörnyű ágyuszájából kiröpült az ekrazitós halál. Jancsók Mátyást mindenki istenes, bibliás embernek ismerte a faluban és amikor 1914. augusztusában tarisznyával a vállán kilépett házána kapuján, felnézett az égre és csak ennyit mondott:

— Legyen meg a Te akaratod!

Valahol Breszt-Litovszk környékén történt 1915. forró augusztusában. Szólt az ágyu, puska, gépfegyver, kézigranát, folyt a piros meleg vér ifjú testekből. Az éhes föld csak felszívta a szép piros vért és unott arcu szanitécek egykedvűen dobálták be a tegnap még szerelmes férjeket, apákat, gyermekeket, akik mind-mind sárgásarcu halottaká váltak, egykedvűen dobálták be a nagy meszes gödrökbe. Néha megálltak, hogy rágyútsanak egy cigarrátára, de azután szaporán forgatták a lapátot, mert nemsokára jön a menázi és a tábori posta. Jancsók Mátyás is ott állt Breszt-Litovszk alatt a tábori tarackosknál és vigyázott, hogy a bronzcső jól szaladjon a lafettán, nehogy az ekrazitós halál csak egyszer is elvéte munkáját. Azután csak egyszerre tűzkarikák jelentek meg a szeme előtt, melle nehéz lett, feje kóválygott, a fülebe még zúgott valami, azután szépen lefeküdt a földre a többi mozdulatlanok mellé. Valahol Moszkvában pedig cifra cirill betűkkel ez állt a hadijelentésben: sikerült elhallgatatnunk egy ellenséges üteget.

Jancsók Mátyás csak fehér kórházi ágyban nyitotta ki megint a szemét. Mellette fehércabátos orvosok és szőke meg barna ápolónők állottak. Fájt minden porcikája, mintha tüzes fogóval harapták volna, teste tele fehér vattával és gézzel. Megpróbálta mozgatni a karját, nem ment. Megpróbálta mozgatni lábát, ez sem ment. Ugy érezte, hogy nincsen se karja, se lába. Ordított, sirt, az orvosok előfordultak, csak az egyik szomoruarcu apáca simogatta meg a fejét és tette oda a szájához a nyakán lógó kis ezüst feszületet. Szeretett volna valami nagyot, valami rettenetesen mondani, szeretett volna megmondani az Istennek, hogy miért nem vette magához, de nem tudott más előtörni a szájából, csak ez a rettenetes mondat:

— Istenem, levágták a kezem, meg a lábom...

Most fekszik az ágyon. A paplanra rátűz a márciusvégi langyos nap. Előtte a biblia. Az ótestamentumot olvassa. Künn valahol a távolban megszólal egy hang: dél van. Bejön az asszony és szép fehér tányérból levest ad férjének. Az asszony tölti a férfi szájába a meleg levest, mert hát a férjnek nincsen keze. Mind a kettőt elvitte a cirillbetűs orosz hadijelentés. Déután ismét biblia olvasás, meg valamelyik régebbi ujság. Néha bejön az asszony és a szájába teszi a pipát. Időnkint kiveszi, hogy férje kiereszthesse a füstöt. Férje ebben az életben már nem tehet többé pipát a szájába, mert asszonyszorító, kalászvágó két kezére szüksége volt az orosz cirillbetűs hadijelentésnek, szüksége volt a királynak, császárnak, Istennek, világnak. És ha eljön az éjszaka, Jancsók Mátyást szépen kiveszik az ágyból, kissé felírissítik az ágyat, hogy jobb fekvés essék éjszakára a kezetlen, lábatlan törzsnek. A mellette levő ágyba fekszik az asszony. Az asszony, aki szereti a férjét... A kisebbik gyerek már azután született, hogy Jancsók Mátyást az egészségügyi katonák kéz és láb nélkül hozták háza... Csak a reggel, ez a kegyetlen gyönyörű reggel kalapácsol rettenetes pörölyökkel Jancsók Mátyás homlokán. Reggelenre nem tudja elvenni a fejét az ablaktól, amikor az éplábu, épkaru legények mennek ki a mezőre. Ilyenkor már nem segít a biblia sem. Csak nézi a friss legényeket és felszakad melléből hörögve, haldokolva, a rémült sóhaj:

— Kaszálják már a rétet...
Károly Sándor.

— Általános választójog Japánban. Tokioból táviratozzák: A felsőház mai ülésén javaslatot fogadott el, amely szerint minden huszonötödik életévét betöltött férfinak megadják a választójogot.

Herriot bukik.

A francia miniszterelnök kényszerű távozása a genfi jegyzőkönyv miatt.

(Páris, március 28.) A szenátusban hétfőn kezdődik meg a költségvetés vitája, amelyet nagy érdeklődéssel várnak, mert a szenátus pénzügyi bizottsága több olyan tétel törlesztését javasolta, amit már a kamara elfogadott. Különösen Jevés viták várhatók a vatikáni követség kérdése körül. Politikai körök úgy vélik, hogy a költségvetés ügyében a kamara és a szenátus között az összeütközés kikerülhetetlen. Francia politikai körök különben számolnak azzal, hogy Herriot miniszterelnök rövidesen visszavonul és helyét vagy Briand, vagy Loucheur veszi át. A kamara a legutóbbi szavazások során ugyan túlsúlyban állott a kormány mellett, mégis Herriot bukottnak tekintendő, mert minden kezdeményezését kudarc érte. Chamberlain angol külügyminiszter ismeretes állásfoglalása a genfi jegyzőkönyv ügyében és Mussolini olasz miniszterelnök expozéja, amelyben elitéljőleg nyilatkozott a genfi jegyzőkönyvről, halálos dőtések Herriot politikája számára. Herriot sokkal inkább exponálta magát a genfi tervezet mellett semhogy a krízist más képen oldhassa meg, mint távozásával. Általában az a vélemény, hogy a krízis még a nyári szünet előtt be fog következni.

A francia miniszterelnök bibliája.

Párisban sokat nevének most egy kis történeten, amelyet egy indiszkrét estílap pattantott ki. Herriot miniszterelnök — így szól a história — kü barátja és osztályfőnöke A. Israel társaságában végigjárta a Szajna-parti antikváriusokat. Egyik öreg könyvtárosnál Israel, aki vallásánál fogva is nagyon járatos a bibliák körül, régi bibliát fedezett fel. Javaslatára Herriot jó magas áron meg is vásárolta a XVII. század elejéről származó bibliát. Másnap azután büszkén mutogatta a könyvet a Quai d'Orsay-n.

— Látod, mit szereztem, — szól Painlevének, a kamara elnökének — még ezután merje valaki mondani, hogy antiklerikális vagyok!

Painlevé, aki kedveli a jó tréfát, megforgatta a könyvet és vonakodva mondta:

— Jó, azt nem mondják majd, hogy antiklerikális vagy, de könnyen rád fogják az orgazdaságot... Ne mutasd senkinek ezt a könyvet!

— Hogy-hogy? Ez a könyv Lyon városáé volt és miután te Lyon ura voltál nemrege, könnyen meggyanusíthatnak... Itt a monogram...

Valóban a könyvön ott állott a „V. L.” monogram (Ville Lyon.)

Herriot nagyon megijedt és rögtön elhívatta Cantinellit, könyv szakértő barátját, aki csakhamar megállapította, hogy az értékes könyv a Palais Bourbon-ból származik és Lyon városának sohasem volt hasonló bibliája. Herriot is megnyugodott és minden jelentőség nélkül megjegyezte:

— Ennek a Painlevének sincs jobb dolga, mindig a miniszterelnököket veszi...

A művészno csalódik...

Kis történet egy aradi hivatalnok-ról, egy cluji barművésznről és egy 16000 lejes bundáról. Négy jelenet és egy utójátékban.

Szin: az egyik elegáns cluji bar. Személyek: egy ismert aradi hivatalnok, barátja, a szép táncosnő, hölgyek, urak.

I. jelenet. Aradi hivatalnok egy asztalnál ül cluji szörmekereskedő barátjával. A porondon megjelenik az angol táncosnő, aki szép lábaival csavarja el az emberek fejét. Tánc után megismerkedik hivatalnok a szép táncosnővel és érzi, hogy Ámor nyíla szíven találta. Azonban a táncosnő kezét ajándékkal kell megnyerni és sajnos, pénztárcájában alig néhány százat pillent. Rövid táncoskozás barátjával, mialatt a művészno átöltözik. Egyszerre ragyogó ötlet támad agyukban. A szörmekereskedő beleegyezését adta a tipphez és várják a kis művésznot. Önagysága megjelenik, pezsgőzés, amelyet a vidám kereskedő finanszíroz és a nő színházi nyelven szólva „főzni kezdte” a fiatalembert. Nagyszerű estét töltenek együtt, majd kereskedő eltűnik és fiatalember el a művésznoval.

II. jelenet. A szörmekereskedő üzlete. Megjelenik a hivatalnok, karján a művésznoval. Belibegnek. Hivatalnok választ önagyságának egy 16000 lejes bundát. A művészno szeméi ragyognak a boldogságtól. „Imádlak, édes” — sugja a mecénás hivatalnok fiúlebe. Művészno felpróbálja a bundát, a melynek azonban kisebb szabáshibái vannak. Néhány kisebb javítást kell eszközölni — jelenti ki az aradi hivatalnok komolyan — két nap mulva eljövünk a bundáért, addig itt van 500 lej előleg. Ezzel el. Művészno tökéletesen főzve van. Már látja magán a nagyszerű bundát és hallja a kolleganók irigy sutfogását.

III. jelenet. Bar. Mégint nagyszerűen mutatnak. Művészno dicsekszik, hogy milyen pompás, gazdag barátja van. Kolleganók sárgulnak. Művészno odaadón új barátjának szenteli magát, mást észre sem vesz. Kolleganók még sárgábbak lesznek.

IV. és utolsó jelenet. Idő: két nap mulva. Művészno idegesen megjelenik a barban és keresi új barátját, aki ma délelőtt sem jelent meg randevun és nem váltotta ki a bundát. Barát scholsem látható. Kolleganók sárgasága kezd elmúlni, már mosolyognak is. Egyszerre megjelenik szörmekereskedő. Művészno odarohan. — Hol van a barátja? — Szörmekereskedő elmondja, hogy barát cluazott és elfelejtette kihozni a bundát. Kolleganók nevetnek, művészno apró kezével tépi gyönyörű haját. A gazember becsapott. — Kolleganók neveinek, szörmekereskedő mosolyog, művészno elájul. Tabló. Utójáték. Hivatalnok ül az aradi vonat egyik fiúkéjében. Megelégedetten nézi a visszakapott öt száz lej előleget. A megbeszéltek sikertelenül. (M.)

Negyven millió dollár a szovjelek üldözésére.

(Peking, március 28.) Kína Hondu nevű városában meghalt Litwinowa „fehérkő”, aki egész vagyonát, 40 millió dollárt végrendeletileg Nikolaj Nikolajevics orosz nagyhercegre hagyományozta, azzal a kikötéssel, hogy a volt nagyherceg köteles a Szovjelek elleni akciókért állni.

Nem semmisítik meg a Radics-párti mandátumokat.

Radics világegyetében monarchista volt. — A horvát parasztvezér szenzációs kijelentése.

(Zágráb, március 28.) Ugyanakkor, amikor Radics Pavle a belgrádi szkupsztinában a horvát parasztpárt nevében meglepte azt a szenzációsan érdekes monarchista hitvallást, amelyről a Közlöny is beszámolt mai számában. Zágrábban egy ottani újságíró, aki a monarchia ideje alatt börtönben ült Radicsal, felkereste a fogságban levő parasztvezért, akivel hosszasan elbeszélgetett a politikai helyzetről. Radics a beszélgetés alkalmával azt a szenzációs kijelentést tette, hogy *ő világegyetében monarchista volt, a Davidovics-rezsim idején a horvátországi gyűléseken nem tett államellenes kijelentést és elismerte a Karaagyevics-dinasztiát.* Radics közölte az újságíróval, hogy most azzal untatják, hogy folyton megkérdézik tőle, milyen monarchiát akar. *A horvát köztársasági parasztpárt — mondotta Radics — a király és a nép által elismert monarchiát követel.* Egyben közölte

az újságíróval, hogyha a belgrádi események ügyében a horvát köz társasági parasztpárt álláspontját akarja megtudni, úgy forduljon Radics Pavlehoz, aki a parasztpárt mostani vezére és amit ő mond, azt Radics István is aláírja.

Radics István fenti kijelentése, valamint Radics Pavle érdekes deklarációja — mint Belgrádból jelentik — lényeges hozzájárulás a jugoszláv belpolitikai helyzet megoldásának könnyítéséhez. Radics Pavle beszéde után a mandátumokat igazoló bizottság elnöke hangoztatta, hogy a nyilatkozat nem elégíti ki a jugoszláv nemzet igényeit, ezért javasolja az összes horvát parasztpárti mandátumok megsemmisítését. Hosszas vita után szavazás alá bocsátották a kérdést és a parlament *hat mandátumot, köztük Radicsét és pártja elnökének mandátumát megsemmisítette. — 19 mandátumot igazoltak, 42 mandátum ügyét külön igazoló bizottság elé utalták.*

Hol nyaralunk?

Lippafüredet modernül átalakította a fürdő igazgatósága.

(Saját tud.) Lippafüred gyógyfürdőn évenként száz és száz beteg ember egészségét adja vissza a csodatevő forrás. A szezon kezdete előtt itt vagyunk most a lippafüredi vén tölgyerdőben, amelynek lán már megjelentek a tavaszi napsugártól előcsalt zöld rügyek. A nagy erdő énekletél hangos. Még nem madárcsicseregés cseng a legben, hanem a serényen dolgozó munkások nótája hallatszik. A fürdőigazgatóság 75 szobás, villannyal és minden kellelkel berendezett új hotelt építetett, az épület ugyan már a múlt évben elkészült, de az újabb modern átalakítások csak napok mulva nyernek befejezést. A világfürdők minden kényelmét akarja a fürdő igazgatósága a vendégek rendelkezésére bocsátani. A szezonban, amely április elsején kezdődik és október végéig tart, autbuszjárat viszi a közönséget Radnáról a fürdőbe. A régi lippafüredi motoros továbbra is közlekedik, de annak motorját is kicserélték és 60 lóerős mozdony viszi ki a fürdőzőket a fenséges klímájú nyaraló-fürdőbe. Ezideig már igen sok szobát foglaltak le a nyaralók, mert olcsóbban sehöl sem tölthetik a nyarat, mint éppen a nagy gyógyhatású Lippafüreden. Az izlésesen díszített kuszalonban a legfinomabb menük kerülnek felszolgálásra, mert a vendéglő is új kezekbe került. Egy

ismert, népszerű timisoarai vendég lős költözik ki szakácsaival és személyesen vezeti vendéglőjét. Lippafüred fejlesztése elsősorban bennünket érdekel, mert a közel fekvő Lippafüred igazán olcsó és pompás nyaralóhellyé varázsolódott át. (—0—)

Ha a kukorica ára esik

Érdekes pör az aradi tőzsdebíró-ságon.

(Saját tudósítónktól) Az aradi tőzsdebíró-ság ma igen érdekes — egynevezett kötéskből való kiugrás — ügyében hozott figyelemre méltó ítéletet. A kereset elmondja, hogy a *Tenner és Böhm* aradi cég 15 vagon tengerit adott el egy ismert aradi kereskedelmi részvénytársaságnak. A kötelek szerint az ügyleteket igazolnia kellett annak a takarékpénztárnak, amelynek címére az áru duplikát ellenében küldendő volt. A tengeri ára időközben azonban hat, illetve 5 lej 60 baniról négy és fél lejre esett és a vevő az előre lekötött árut csak ezen az áron akarta elfogadni. Az eladó természetesen ragaszkodott a szállítási üzlet megkövetéséhez alkalmával megállapított kilogrammonkénti 6 lejes árhoz. Mivel a felek békés úton nem tudtak megállapodásra jutni, a felperes aradi cég az aradi tőzsdebíró-sághoz fordult 120 ezer lejes keresetével. Az ügyben tegnapelőtt volt a tárgyalás és az ítélet kihirdetésre ma került sor. A tőzsdebíró-ság megállapította a

vevő szerződésellenes „kiugrási” szándékát és ítéletével teljes kártérítést kötelezte. A felperes aradi cég képviselőjét dr. Molnár Oszkár aradi ügyvével látta el.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

76. BÉCSI JÁTSZMA.

Játszották a Győr és Tata közötti városközi mérkőzésen, 1925. február 22-én. Világos: Ili. Kugelmayr Ede. Sötét: Chalupetzky F.

1. e2—c4. e7—e5. 2. Hb1—c3, Hg8—f6. 3. Ff1—c4, Hf6×e4 (Bonyodalmakra vezet: a leggyorsabb volt Fb4.) 4. Vd1—e2 (Szép támadó játékot adott volna Hf3!, ellenben F×f7+, K×F5, H×H; d5 után sötét állna jobban.) Hc4—f6. 5. d2—d4? (Jobb volt V×e5+, Fe7. 6. He2). d7—d5. 6. Fc4—b5+? (Mesterkelt és rossz: azonnal d×e volt helyénvaló. Vannak, akik ha a jobb fiúlik viszket, a hal kezűkkel vakarják meg: de ez a mozdulat se nem szép, se nem célszerű.) c7—c6. 7. d4×e5. Hf6—d7. 8. e5—c6. Hd7—f6. 9. e6×f7+, Ke8×f7. 10. Fb5—d3? (Fa4 után túrhe több állás marad). Ff8—b4. 11. Hg1—i3. Bh8—e8. 12. Hf3—e5+. Kf7—i8. 13. 0—0. c6—c5. 14. Fc1—g5. Fb4×c3. 15. b2×c3. Vd8—e7. 16. f2—f4?? (A f6 Fb5, Be6 és c3—c4 után menthető volt), c5—c4. 17. Ve2—f2. c4×d3 (Világos most feladhatná. A további játszás arra emlékeztet, mintha valaki egy holtbizonyosan elvesztett pórt csak azért is megfellebbez.) 18. Ba1—e1. Ve7—d6. 19. c2×d3. Hb8—c6. 20. d3—d4. Fc8—i5. 21. Vf2—h4. Be8—e7. 22. g2—g4. Ff5—c4. 23. Vh4—g3. Kf8—g8! 24. Fg5—h4. Ba8—i8. 25. h2—h3. b7—b5. 26. Vg3—h2. h5—b4. 27. g4—g5. Hf6—h5. 28. g5—g6. Be7—b7. 29. g6×h7+. Fe4×h7. 30. He5×c6. Vd6×c6. 31. Fh4—e7. Vc6×c3! 32. Fe7×f8. Vc3×d4+. 33. Vh4—f2. Vd4×f2+. 34. Bf1×f2. Kg8×f8. (Sötétnek gyalogja és két tisztje maradt bástya ellen. A nyeres biztos, bár még elég sokáig tart.) 35. Be1—c5. Fh5—i6. 36. f4—f5. Fh7—g8. 37. Bf2—c2. Fg8—f7. 38. Be2—c8+. Ff7—e8. 39. Be5—c2. Kf8—f7. 40. Be2—c2. Fe8—d7. 41. Be8×c7. Bb7×c7. 42. Be2×c7. a7—a5. 43. Bc7—a7. a5—a4. 44. Ba7—b7. b4—b3! 45. a2×b3. a4×b3. 46. Bb7×b3. Fd7×f5. 47. Kg1—g2. Kf7—e6. 48. h3—h4. Ke6—c5. 49. Kg2—f3. g7—g6. 50. Bb3—b5. Ff5—e4+. 51. Kf3—g3. Kc5—f5. 52. Bb5—a5. Hf6—h5+. 53. Kg3—h3. Kf5—f4. 54. Ba5—a4. Hh5—f6. 55. Ba4—b4. Hf6—g4. 56. H4—h5?. Hg4—f2+!. 57. Kh3—h2 (Világos csak most látja, hogy a király nem léphet h4-re g6—g5 miatt. Terve nyilván az volt, hogy h-gyalogot átmenetileg feladja, a királlyal visszanyerj, majd a bástyát adja a d-gyalogért, mire a nehéz végjáték következik: futó és ió király ellen. Így ha el is veszté a játszmát, legalább kellemetlenkedik neves ellenfelének.) g6×h5. 58. Kh2—g1. Hf2—d3. 59. Bb4—b8. d5—d4. 60. Bb8—c8. Kf4—c3. 61. Bd8—e8. Hd3—f4. 62. Kf1—f1. d4—d3. 63. Kf1—e1. d3—d2+. 64. Ke1—d1. Hf4—d3. 65. Be8×e4+, Ke3×c4. 66. Kd1×d2. Ke4—f3!

Világos feladja.

— Idegfájásoknál, reumánál, köszvénynél, eihájasodásnál, enkorbetegségnél a FERENC JÓZSEF keserűviz rendkívül jóhatású hashajtónak bizonyult.

A fák ünnepe.

Belenevelik az iskolásfiukba az erdők szeretetét.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután két órakor faünnepély volt Aradon, amelyet a földművelésügyi minisztérium rendeletére minden évben megtartanak, a faültetések alkalmával. Az ünnepély két órakor kezdődött a városháza nagytermében. Pison János aradi erdőigazgató rendezésében. Az ünnepélyen az összes hatóságok is képviselték magukat. A város vezetősége nevében Popa Constantin városi tanácsnok, a katonai hatóságok részéről Paunescu térparancsnok, kívülük dr. Gróza János kórházigazgató, Cristea tanfelügyelő. Liceanu rendőrfelügyelő jelentek meg, s résztvettek az összes aradi állami iskolák növendékei is igazgatóik és tanáraik vezetése mellett. Az ünnepség első száma egy román dal volt, amelyet a Liceum vegyeskara énekelt. Simu tanár vezetésével. Majd Pavalachi György erdőmérnök, paulisi erdőgondnok érdekes felolvasást tartott az erdők jelentőségéről, költészetéről és elmondta, hogy minden évben egy napot szentelnek az elpusztult erdők pótlására. Az előadás után ismét az énekkar dala következett, majd az iskolák diáksága a katonazenekar hangjai mellett a csúlai erdőbe vonult. Itt mintegy 14 holdat kitevő terület vár fásításra, amelyet ünnepélyes formában kezdtek meg. A diákok körülbelül 1000 darab hársfát ültettek el az erdőben.

Jósnó jött Aradra.

Aki megjósolta a hosszú világháborút. — „Nem isten, de igaznak hiszi, amit mond“.

(Saját tudósítónktól.) Kis fehér papirlapokat osztogattak ma délelőtt az aradi uccákon és az emberek érdeklődéssel olvasták a feltűnő szöveget. A röpcédula arról értesítette az embereket, hogy egy híres jósnó érkezett Aradra, aki az egész világot ejtette bámulatba tehetségével.

A Vadászkiút első emeleti 15-ös szobájában lakik a csinos, szőke, intelligens arcú 27—28 éves nő: a reklámcédulán említett Pruteanu Jenny jósnó. Ujságpapírral letakart kis asztalka mellett ül Pruteanu Jenny, várva a jövő titkai iránt kíváncsi aradiakat. Az asztalkán mindössze egy nagyító fev.

— Kérem a tenyerét, szólal meg románul. Ráilleszti a nagyítót, erősen vizsgálja, majd lassan megfontoltan beszélni kezd. A halk beszédet egy mellette álló fiatalember fordítja magyarra. A jóslás után egy kis beszélgetés kezdődik. Pruteanu Jenny elmondja, hogy már tíz év óta jósol, 18 éves korában kezdte meg érdekes foglalkozását. Egy spiritisztaszanszon még a világháború kitörése előtt megjósolta, hogy hosszú világháború lesz, amely több ország felosztására vezet.

— Bucurestiből jöttem Aradra — folytatja, ahol több esetben a bíróságok vették igénybe tudásmat honyolult eseteknél. És hogy milyen eredménnyel, bizonyítja egy hirtokomban levő hivatalos

okirat, amely szerint Belloascu barladi liceumi tanár gyilkosait én adtam át az igazságszolgáltatásnak.

— Feltétlenül bizonyos abban, hogy amit az érdeklődőknek jósol igaz is? — volt a kérdés, a melyre néhány pillanatnyi szünet következett, majd a halk válasz: — Nem vagyok Isten, de hiszem azt, hogy az élektől adománvo-

zott tudásom nem hagy cserben. Az intervjunak vége... már többen türelmetlenkedtek a szállodaszoba előtt, várva, míg sorra jutnak. Kétségtelen, hogy Pruteanu Jenny nem mindennapi éles látással rendelkezik és feltétlen emberismerő. És nem dolgozik a vásári „jósnóktól megszokott „misztikus“ eszközökkel. Elvégre ez is valami.

Új bíróság elé kerül Zelea-Codreanu ügye.

(Bucuresti, március 28.) Illetékes körökben az a hír terjedt el, hogy Zelea-Codreanu ismeretes bűnügyét a buzeti törvényszék fogja tárgyalni. A tárgyalást előreláthatólag májusban fogják meg tartani.

Missziós-Atyák Aradon.

Jézus társasági szerzetesek vallásos előadásai Arad város katolikus híveinek. — Amit P. Pénzes István és P. Olasz Péter szatnári jezsuiták mondanak.

(Arad, március 28.) Péter Pénzes István és páter Olasz Péter jezsuita atyák, akik szerte járnak Erdélyben hirdetni az Igét. Nagyvárad, Cluj, Marosvásárhely katolikus templomai megteltek jöttükre és a jezsuita atyák beszéltek a hívekhez. Fanatikus hittől, tüzzel, meggyőződéssel, mint modern új Savonarolák. Erdély nekik missziós terület, ahol kereszttel a kézben faluról-falura kell járniok, mert ez a háboru utáni, rettenetes idegzeti emberiség még mindig nem nyugodhatott meg. És Pénzes István, meg Olasz Péter páterek felállnak a szószékre, hirdetik a híveknek az Örök Igazságot, hirdetik, hogy térjenek vissza az emberek a hithez, templomhoz, Istenhez. Most Aradon van a sor s az ígéhirdető páterek ma nyilatkoztak a Közölnynek. Tömören, széles vonásokban vázolták egész ideológiájukat, úgy tűnik fel ez a nyilatkozat, mint ha a szószékről hangzó beszédek tömjén-kivonatát adták volna. Hallgassuk a beszédet.

Páter Pénzes István.

Szélesvállu, hatalmas ember, keményen markáns arcú, boltozatos homlok, villogó fekete szemek. Hangja messzehangzó tenor, a tömegszókokok igazi hangja. Nyugodtan beszél és mondja:

— Eljöttünk ide, hogy hirdessük az örök igazságokat, eljöttünk, hogy megmentsük az embert, lelket. Mi elsősorban a keresztény-katolikusoknak missziózunk, hozzájuk akarunk szólni, folyton ismételni és hangoztatni akarjuk nekik az Igét, a Tanításokat, a Mester tanításait. Mert a Ma emberére nagyon is ráfér ez. Azért jöttünk Nagybőjtjében, hogy könnyebbé tegyük a híveknek a husvétii gyónást. Azt akarjuk, hogy az ember gondolkodjék, térjen vissza Istenhez, azt akarjuk, hogy muljék el a harag és a gyűlölet a szivekből.

— És főtisztelendő ur, hisz is Ön a misszióia erejében és sikerében. Gondolja, hogy a lélekmen és még lehetséges?

— Ugy hiszek ebben, mint az isteni igazságban. Ez ad nekem erőt a harchoz, a küzdelemhez és a hit ereje van velem akkor is, mikor a szószékre lépek.

Páter Pénzes bucsuzás közben

még elmondja, hogy ő nemcsak a szószék papja. Ő leszáll a mélységbe, börtönbe, posványba, keresni az embert. Megmenteni az embert.

Páter Olasz Péter.

Ellentéte rendtársának. Alig harminc éves, szőke és kék szeme van. Amikor beszél, mosolyog, csak ha belejön a hévbe, akkor válik a mosolygó arc acélkeményé. Ő a diákság papja, ide is a katolikus gimnázium növendékeihez jött, velük fog lelki gyakorlatokat tartani, de pár férfi-konferenciát is tart. Okos, képzett ember, imádja Atyt, a modernek, csak kissé intolerans és emiatt az utóbbi időben az erdélyi sajtóban több támadás érte.

— A világháboru után vagyunk — mondja lassan, elgondolkozva — és ég a vágy az emberiségben, hogy a vallás értékét megismerhesse s hogy az eddigivel nem azonos új életet kezdjen. Ez az új életkezés rendesen nehezen kapcsolódik bele a mindennapi vallásos élet medrébe. Egy misszió, vagy lelkigyakorlat, amely valóságos záporosként hull a lélekre, kemény és céltudatosan beállított útjával felrázza és gondolkodóba ejti a lelkeket. De nemesak felráz és rombol, hanem épít is, szeliden és szeretettel feltárva az új életkezés módját és lehetőségét.

— Kétszeresen nagy jelentősége van a misszióinak különösen most, amikor a világháboru okozta megrázkódtatásokat még korántsem heverte ki az emberiség. Ezt különösen abból látom, hogy a tulajdonképpen saját híveinknek rendezett missziókat és konferenciákat a másvallásnak is nagy érdeklődéssel és megértéssel fogadják.

Elhallgat és finoman mosolyog, úgy szeretném tudni, hogy ebben a pillanatban mit gondolrólunk ujságírókról, ujságokról, más hiten és meggyőződésen levőkről.

Papír és írószerek

Sándor hírlaprodában, Arad, 10199

A kis Józsi lopott..

Egy elzúllott pesti csavargó fia a rendőrségre került. — Hogyan lesz a kis iskolásfiúból tolvajcsemete.

— Pesti kis riport. —

(Budapest, március 28.) Szakadozott ruhájú, pöttömnyi emberke áll a hosszú detektívszoba homályos zugában. Tizenkét éves mindössze és máris notórius zsebtolvaj. A dunaparti piacon érték tetten, amikor egy asszony zsebéből pénzt akart kilopni.

Valami különös megilletődés van a fiún. Ez a megilletődés látható minden bűnözön, amikor először kerül a rendőrség kezébe. Olyasféle érzés lehet ez, mint mikor valaki a tűzkeresztségen esik át. Félelem, kíváncsiság vegyül ebbe az érzésbe, meg a büszkeség.

Józsi egész szívét, lelkét betölti ez az érzés. Jól esik neki, hogy foglalkoznak vele, hogy kérdezzenek tőle, hogy törődnek vele. Most először érzésként, hogy ő „személyiség“, aki körül valamilyen ügy forog. Ehez is tartja magát. Mindenkihez udvarias, előzékeny szolgálatkész és közlékeny. Igyekszik jól viselkedni. Mindezt azonban az iskolásgyermek félénkségével és eseten-ségével csinálja.

— Hány éves vagy? — kérdezi tőle

— Tizenkettő.

— Melyik osztályba jársz?

— A százados-uccai elemibe. Első osztályba.

— Tizenkétéves vagy és első elemibe jársz?

— Igen.

— Miért?

Vállat von:

— Csak.

— Hányadszor járod az elsőt?

— Negyedszer.

— Mindig megbuktál?

— Sokszor kimaradtam is.

— Miért?

Nincs válasz.

— Szeretsz iskolába járni?

— Szeretek.

— Tanulni is szeretsz?

— Azt is.

— Mi leszel, ha megnősz?

— Nem tudom.

A személyi adatok megállapításánál kiderül, hogy Józsinak nincsen apja. Az anyja házához jár mosni. Két nővér, 18—20 éves, gyárban dolgozik. Tizenöt éves bátyja, Lajos, lakatosinas volna, ha volna. De inkább csavargónak lehet mondani. Nyolc mesternél volt már. Sehol sem tartotta ki néhány hétnél tovább, mindegyiktől megszökött.

Szoba-konyhás lakásban laknak a százados-uccai telepen. Két ágyuk van, abban alszik az anya és a két leány. A fiuk a szoba sarkán, földre terített szalmaszőnyegre alusznak. A lányok reggel fél 7 órakor indulnak el hazulról a gyárba, az anya nyolc óra tájban távozik. A két fiúval senki sem törődik. Sem az anya, sem a nővérek nem vonták felelősségre, még csak meg sem kérdezték a fiuktól, hogy merre jártak, hol voltak, mit csináltak. A fiuk jöttek, mentek, lefeküdtek, felkeltek, amikor akartak. Az anya például azt sem tudta, hogy Józsi fia jár-e iskolába, melyikbe és hányadik osztályba.

Józsi egyszer megverte a tanítóit. Lajos másnap beállított az iskolába és lármázva, kiabálva tiltakozott az ellen, hogy az öccsét megverjék. Egyébként minden beiratást, bizonyítvány-aláírást Lajos intézett el. Ha pedig Lajos kapott nyaklevest valamelyik mestertől, Józsi másnap beállított hozzá:

HIREK

„Gyula bácsi” meghalt.

Az aradi kávéházi élet egy jellegzetes alakjának elhunyt.

(Saját tudósítónktól.) Arad kávéházi élete ma ismét szegényebb lett egy karakterisztikus törzsvendéggel. Meghalt Schäffer Gyula, a pincérek, törzsvendégek és más kávéházi és éjszakai emberek „Gyula bácsija”. Viharvert, titokzatos és érdekesen nagyvonalú élet húzódott meg multjában. Évekig élt külföldön, megpróbálkozott mindennel, volt lenn és fenn, beérkezett és letiport. Sokat és sokszor beszélt multjáról: Ostendéről, Nizzaról, Londonról, Párisról, nőkről, szerelmekről, napokig tartó kártyacsatákról, sok pénzről, jólétről, nyomorúságról. A háború belőle is csendes embert csinált. Hazajött pihenni valahonnan, valamilyen metropolisból és azóta már el sem ment többé Aradról, ki Európába globeitrotternek. Kis vagyunkájából élt csendesen, holnapot várva, míg egyszer csak jött egy olyan holnap is, amelyet ő már nem láthatott meg. Öreg volt, beteg volt, elment a nagy pihenőbe. Talán a Vadászkiirt-kávéház szegletasztalánál a pincér rövid egy délutánra nem ültet le vendéget arra a helyre, ahol „Gyula bácsi” szokott üldögelni.

— **Öfelsége megbetegedett.** Bucurestiből jelentik: Ferdinánd király ma megbetegedett. Az orvosok vizsgálatát konstatáltak és feltétlen nyugalmat ajánlottak. Öfelségének ma kiadott orvosi bulletin szerint a láza 37.9 fokos.

— **A szenátus elfogadta a közigazgatási reformot.** Bucurestiből jelentik: A kamara tegnapi ülésén folytatták a nyugdíjtörvény tervezet részletes vitáját és a javaslatot minden változtatás nélkül a 9-ik szakaszig elfogadták. — A szenátusban véget ért a közigazgatási reform részletes vitája és a tegnapi ülésen harmadszori olvasásban elfogadták. A javaslat tárgyalása a kamarában hétfőn kezdődik.

— **Törvényjavaslat az egyházakról.** Bucurestiből jelentik: Lepadatu kultuszminiszter a legközelebbi kamarai ülés elé az egyházakra vonatkozó javaslatát terjeszti. A javaslat szerint minden elismert felekezet teljes szabadságot élvez, azonban megtiltja, hogy valamely egyház idegen államtól fogadjon el segítyt. Ehhez a kormány beleegyezését kell kérniük.

— **Mérnökök az új közigazgatási törvény ellen.** Bucurestiből jelentik: A romániai mérnökök országos szövetsége az Agir, a jövő hét elejére tiltakozó gyűlést hívott össze Bucurestiben. A gyűlésen kifejezik tiltakozásukat az új közigazgatási törvény ellen, amelyet elhamarkodottnak és keresztül nem vihetőnek tartanak. A gyűlésen szóba hozzák azt is, hogy az új törvény nem veszi tekintetbe a szellemi alkalmazottak törvénybe iktatott jogait.

Két új szerencsétlenség Franciaországban.

(Peking, március 28.) A bordeauxi gyorsvonal katasztrófiája fölött még nem tért napirendre a közvélemény, máris újabb két szerencsétlenségről adnak hírt a mai estipárisi lapok. Chateaurouxban egy katonai repülőgép 800 méter magasságban kigyúrt. A pilóta le akart szállni, de mikor 300 méter magasságban látta, hogy nem érhet le épen a repülőterületre, kinyitotta az aeroplánból. Szörnyvethalt. — A második szerencsétlenség a páris—bécsi gyorsvonalat érte, amely Longueville mellett kisklott. A szerencsétlenségnek áldozata nincsen. Megállították, hogy a vasúti síneket ismeretlen tettes 16 méter távolságban teljesen meglazította.

— **Előléptetés az aradi pénzügyigazgatóságban.** Az aradi pénzügyigazgatóságba érkezett miniszteri leirat értelmében Popescu István III. osztályu szolgálati főnököt ma II. osztályu subadminisztrátornak nevezték ki. Az érdemes pénzügyi tisztviselő a kinevezéssel a pénzügyigazgatóság vezetői közé került.

— **Delamerikában újból pusztított a forgószél.** Buenos Ayresből táviratozzák: Argentina Santa-Fé nevű tartományában a forgószél teljesen rombadöntötte Olason, Saojurac, Diac, Barnancas és Laredaca városokat. A táviró- és telefonvezetékek teljesen tönkrementek, úgy, hogy a vihar pusztításainak végeredményei még ismeretlenek. Annyi azonban bizonyos, hogy a viharok rengeteg emberáldozata is van.

Vandalizmus.

A nyilvános kerteket most parkirozzák és gyöngye virágpalántákat helyeznek el a puha márciusi földbe a kertészek. És jönnek a vandálemberök, akik kitépik a finom palántákat a földből és megölik őket, mielőtt még egyáltalán élhetek volna. A városi kertészek szomorúan tapasztalják reggelente, hogy a nagy fáradsággal elültetett virággyökereket az éjszaka ismeretlen feketeszívű emberek kitépik és elviszik haza, vagy valamilyen kegyetlen virtusból rátaposnak. Szomorú dolog az, amikor már öröket kell állítani a virágok mellé, amikor a közönség nem tud még arra a magaslatra emelkedni, hogy a nyilvános kert és az abban levő virág mindenkié, azt nem szabad és nem lehet kegyetlen kézzel elpusztítani. A nagy metropolisokban még csak öröket sem állítanak a nyilvános parkokban, az intelligens és fegyelmezett közönség maga védi meg a parkját minden esetleges vandalizmus ellen. Nálunk sajnós nem így van. Át kell vinni a köztudatba: a lelket és szemet gyönyörködtető színes virág szent és sérthetetlen, ahhoz hozzányulni senkinek sem szabad. És ha mégis akad elvételemült ember, aki letépedesi a gyöngye virágokat, az ellen a legsúlyosabban kell eljárni. Megérdemli.

— **Az eltűnt nagykereskedő és a sziliszkinbundás nő.** Budapestről táviratozzák: Kardos Béla után nyomoznak még mindig a hatóságok, bár az eltűnt nagykereskedőről eddig még semmi nyom. A legújabb bejelentések szerint egy sziliszkinbundás hölgyre terelődött a gyanu, aki állítólag legutoljára találkozott Kardossal. Ez a hölgy Erzsébetfal-

ván lakott legutoljára, de mostanában Budapesten lakott. A rendőrség most erélyes nyomozást indított a sziliszkinbundás hölgy után.

— **Halálczás.** Z. Török György festőművész f. hó 28-án d. u. 2 órakor hosszas szenvedés után 38 éves korában elhunyt. Temetése f. hó 30-án délután 3 órakor lesz a feisőtemető halottas házából. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A milliomos bankár végrendelete.** Bucurestiből jelentik: Emlékezetes Elias romániai bankár végrendelezése, amely több százmillió lejt hagyott a bucurestii akadémiának. Az akadémia most elhatározta, hogy a vagyon kezelésére bizottságot delegál. A bizottság elnöke Barbu Stirbey herceg, tagjai pedig Banelaci Emanuel és OrNSTEIN.

— **Hecht Arnold dr. visszatér Aradra.** Hecht Arnold dr. az ismert nevű aradi orvos — aki mint emlékezetes — jelenleg Amerikában tartózkodik, levelet küldött aradi rokonságának, s ebben közli, hogy rövidesen visszatér Aradra, s újból ott telepszik meg.

— **Borzalmas vihar pusztít Spanyolországban.** Madridból táviratozzák: Spanyolország minden részéből nagy vihar, áradás és óriási havazás okozta károkat jelentenek. Főleg a Baleari és a Malorca-szigeteken tombol hatalmas ciklon. — A szigetek nagy részét a felhőszakadás teljesen elborította vízzel. Longoban a templomtorony összedőlt, több ház elpusztult és számosan megsebesültek.

— **Eltemették Curzont.** Londonból jelentik: A westminster-apátság templomában folyt le a gyászszertartás lord Curzon koporsója mellett. A királyt, a királynét és a walesi herceget udvari funkcionáriusok képviselték. Az egyházi szertartást a canterburyi érsek végezte fényes papi segédlettel. A ceremónia alatt a halotti leplet Churchill kincstári kancellár, lord Salisbury, lord Birkenhead, Oxford grófja, Weatley alsóházi elnök, Ramsay MacDonald, Baldwin miniszterelnök és lord Cawc tartották. Az alsó- és felsőház tagjai testületileg jelentek meg a templomban, ott volt továbbá az indiai kormány küldötte és az egész diplomáciai testület, ellenben kisorsult az apátság templomából a nagy gyászoló közönség, mert nem fért be. Az egyházi szertartás után kivitték a koporsót a pályaudvarhoz és különvonaton indították el Kedlestonba.

— **Jeni Pruteanu Aradon.** Ma néhány napra Aradra érkezett Jeni Pruteanu a híres jónő, aki szüggészció segítségével azonnal mindent megmond, ami az őt felkereső közönséget érdekl. Címe: Vadászkiirt-szálloda, első emelet 15. szám.

— A mama azt üzeni, hogy ne tessék a Lajcsit ütni.

Csodálatosképen Lajosból nem lett tolvaj. Valami ösztön visszatartja ettől. De hogy az öccse lopni jár, azt tudja, helyesli és semmi kifogása sincsen ellene. Sőt a lopott pénzből részt is követel magának. Ő maga azonban még sohasem lopott.

Józi tanyája a Tisza Kálmán-téren van. A Népopera mögött szokott fociballozni, ott vannak a pajtásai, akikkel együtt jár villamosra, vásárcsarnokba lopni. Ott tanulta ki a zsebtolvajlás mesterségét.

- Ki tanított rá? — kérdik Józsitól.
- A fiúk.
- Hogyan kell lopni?
- Az ollóval.
- Mi az? Mutasd meg.

Józi megmutatja. A jobb kéz középső és mutatóujja az „olló”. Azzal nyúl be a zsebbe, megfogja a papírpénz csücskét és óvatosan kihuzza. Bámulatos ügyességgel és tapasztaltsággal huzza ki egymásután mindenkinek zsebéből a pénzt. A detektívzobájában mutatnak a gyereken. Nagyon kacagnak egy-egy ügyesebb fogáson és mindenki odatarja a zsebé, hogy abból is huzzon ki. A jókedv átragad Józsiára is. Látja, hogy nem haraguszna rá, ő is megengedi magának a tréfát. Mialatt egyik detektív odatarja a zsebé, Józsi boszorkányos ügyességgel és gyorsasággal, teljesen észrevétlenül, kilopja egy másik detektív zsebéből az iratait és megelégedett vigyorgással nyújtja át.

De a tréfa nem tart sokáig. Komolyabb dolgok következnek.

- Na Józi, hát most őszintén pakolj ki. Hány zsebtolvajlást követel el?
- A fiu arca is elkömolódik.
- Egyet. Amikor „lebuktam.”
- Ne hazudj!
- Nem hazudok. Éppen akkor akartam először lopni.
- Hát az olló...
- Csak a téren egymással csináltuk. Igazi „mókán” (lopáson) a piacon lettem volna először.
- Ki tanított rá, hogy ezt mond?

A fiu egy percre zavarba jön. Már-már megmondta volna ezt is. De az utolsó pillanatban észbekap és tagadja, hogy kitanították a vallomásra.

Hosszas vallatás után nagynehezen mégis csak beismeri, hogy egyszer a hatos villamoson, egyszer pedig a négyesen lopott.

Alvinczy rendőrkapitány jegyzőkönyvbe foglalta Józsi vallomását, családi körülményeit és átkísértette a fiút a hatalkorúak bíróságához.

— **Kitoloncolták Magyarországról Hohenlohe herceget.** Budapestről táviratozzák: Megirtuk, hogy csavargáson érték Hohenlohe-Oehringen Sándor herceget és beszállították a budapesti toloncházba. A toloncházból Sopronba vitték a herceget. — Budapesti szereplése előtt ugyanis a herceg hosszabb ideig Sopronban lakott, ahonnan kifizetetlen vendéglői számlák és kölcsönök hátrahagyásával távozott. Ez ügyben vitték Sopronba, azonban a herceg jogi képviselője felelősséget vállalt érte, s ezért a soproni ügyész a herceget szabadlábra helyezte ugyan, de gondoskodott arról, hogy az ország területéről végérvényesen eltávozzon.

**Molykár elleni meg-
— óvásra a leg-
nagyobb garancia**

S. Eisenstädter

szücs és szörnyeáruházának
mozgató intézete Arad, Str
Alexandri 1. (v. Salac-uca.)

STERKESZTŐI ÜZENETEK

Egy csokor ibolya. A mal furcsára fordult élet regénye szól az alábbi levélből. Egy szétzúllóknak indult családi otthon megment a lehetetlen helyzet, amely miatt ma az otthonok szenvednek: a lakásínség. Ezuttal poétikus a szerepe és úgy látszik, jóvégződő vigjátékok formál a trámából.

„Az uramtól elváltóban vagyok. Már nem messze van a nap, amikor a válást törvényesen kimondják, de azért még mindig egymás közelében élünk. A lakásunk az enyém lesz, de egyelőre egy elkülönített szobát ő használ, — addig, amíg nem kap lakást. A helyzetünk kissé különös, s még különösebbé vált az utóbbi hetekben, amióta az előszoba asztalán minden nap egy csokor ibolyát talállok. A férjem teszi oda. A férjem, aki egy közönséges, kis senkivel csait meg, akit mindenki megvásárolhat magának. Ha még egy hozzám méltó vetélytársnőt keresett volna, még meg lehetne bocsátani, de így... Nem tudom elvenni a virágját. És mégis mindennap oda tesz. Vagy vegyem el egyszer?”

Ha nem kérdeznék meg tőlünk, — persze akkor nem is felelhetnénk, de menjünk bele ebbe a paradoxonba — akkor azt kellene felelnünk, hogy ne vegye el a virágot. De ha már megkérdezte, akkor istenem, akkor már el is szeretné venni. Sőt azt is tudjuk, amit nem kérdez. Mi lesz a folytatása annak, ha az ibolyát nem hagyja többé az előszoba asztalán? Talán már másnap, talán egy hét múlva, de bizonyosan még a válás kimondása előtt ott fog állni az ura, s a virágot a kezében fogja tartani. S maga szépen elveszi és megcsókolják egymást s együtt mennek be a szobába — a magáéba, vagy az övébe — azután... ki fogják nyitni az ajtót, a mely a lakást és az életüket most kettéválasztja. Hogy az a valaki egy „kis senki” volt, ne gátolja a megbocsátásban. Talán éppen így jobb. Egy nagy, komoly szerélem, amint Ön mondja, „méltó” vetélytársnővel, ha kevésbé megalázó is lett volna, egészen elvette volna az urát, míg így csak egy kis kirándulást tett, amelyet — virágnyelven vallja be — szörnyen megbánt, és ma bizonyára jobban a magáé, mint akkor volt, amikor még nem történt ugyan semmi, de ő az igazi értéke, a feleség mellett apró csodákra volt kíváncsi. Most már tudja, hogy kár volt kíváncsinnak lenni és visszajött egészen és leteszi az ibolyacsokrot akkor is, ha az előző napi ibolyát otthagyták az asztalon. Ez az alázat, amiért megbocsátás jár. Hála a nyomoruságunknak, amely nem engedte elköltözni az urát s könnyebbé tette a közeledést. Gondolja meg, milyen szomorú dolog lenne, ha maga várt volna valamit, valami csodát a végleges válás előtt, s az nem jött volna el. Pedig várni, ugye? Elárulja azzal, hogy megkérdezi: „Vegyem el egyszer a virágot?” Vegye el még ma és csókolja meg, mielőtt magányos szobájában leteszik. — Két férfit, két leány. Abban az értelemben, ahogyan Ön kéri, nem adhatunk tanácsot. De tegyük fel, hogy igaz van, s valóság az, amit úgy fejt ki, hogy „keresztbe szerelmeseik.” Ebben az esetben igazán csak az következhetik, hogy — ki-ké párjával. Hogy egyiküknek az eljegyzése már meglelt az apakban? Nem kellene, de nem ok arra, hogy „végis szenvedjenek egy életet.” Pláne négyen.

— Auróra. Mindciben igaz van. — G-n A-a. A problémája érdekes, de nyilvánosan nem szólhatunk róla. A háloszobát csak akkor teszik kirakatba, ha nem tekinthet.

KÖZGAZDASÁG

Az Aradmegyei Takarékpénztár múlt esztendője.

A betétek nagyarányu emelkedése. — Félmilliónál nagyobb az 1924-i nyereség. — Hetven lej az idei osztalék

(Saját tud.) Az Aradmegyei Takarékpénztár a napokban hozta nyilvánosságra múlt évi zárszámadását, amely az intézet közismert mobilitását jellemzi. Feltűnő emelkedést mutat a mérlegben az állandó természetű betétek összege amely a megelőző üzletévhez viszonyítva, a múlt évben 26 millió lejjel 57 millió lejre emelkedett. Ezzel szemben hű kifejezője az intézet likviditásának a pénzügyi tevékenél fennálló 10 millió lej követeleése, 12 millió lej készpénze és a cca. 25 millió lejt kitevő váltótárca. A folyószámla künnlévőségek redukálódtak, de olyképpen, hogy azok könnyen mobilizálható váltókölcsömmé alakultak át. A devizauzlet jelentősége — amelylyel intenzívebben csak az utóbbi hónapokban foglalkoztak — az intézet mérlegében máris kifejezést nyer és az összes kihelyezések körülbelül 10 millióval növekedtek. Battonyai és eleki fiókjait a múlt évben a saját alapítása és tulajdonát képező Csanád- és Aradmegyei Takarékpénztár r. t. Battonya vette át és így volt fiókjainak

vagyontételei az intézet mérlegében az idén természetesen már nem szerepelnek. Értékes aradi bérházai, battonyai és eleki ingatlanai 3 millió lejjel szerepelnek. Ezen összegben az ujonnan épült, az igényeknek megfelelő, modernül berendezett székháza is bennfoglalatik, amelybe 1924. novemberben költözött be az intézet, ami kiemelkedő eseménye egy az elmúlt évnél, mint az intézet történetének. A pompás székhely nagyszerű elhelyezkedési lehetősége az Aradmegyei Takarékpénztár nagy arányokban növekedő forgalmának lebonyolítását biztosítja és a jövő fejlődésére minden bizonnyal kedvező kilátással lesz. Az 1924. évi mérleg 1,960,952.30 lej nyereséggel zárul, az előző üzletévhez képest körülbelül 500.000 lejjel nagyobb eredményt mutat ki. Az Aradmegyei Takarékpénztár április 5-én délelőtt feltizenkét órakor tartja meg rendes évi közgyűlését, amelyen az igazgatóság a tavalyinál magasabb — netto 70 lej — osztalék fizetését fogja javaslatba hozni.

Zürichben 2.42.50, Párisban 9.05 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Március 28.) Francia frank 11.40, svájci frank 41.60, dollár 214, dinár 3.40, szokol 6.40, lira 8.95, angol font 1020. *Kifizetések:* Budapest 332, Bécs 30.50, Prága 6.45, Zürich 42, Milánó 8.95, London 1025, Páris 11.55, Newyork 217, Belgrád 3.45.

ZÜRICHI TÖZSDENYITÁS.

(Március 28.) Amsterdam 206.85, Newyork 518.53, London 2479, Páris 27.42.50, Milánó 21.20, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.30, *Bucuresti* 2.41.50, Varsó 1, Bécs 0.0073.

ZÜRICHI TÖZSDÉZÁRÁS.

(Március 28.) Amsterdam 206.82, Newyork 518.62.50, London 2479, Páris 27.35, Milánó 21.22.50, Prága 15.37.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.30, *Bucuresti* 2.42.50, Varsó 1, Bécs 0.0073.50.

BUCURESTI TÖZSDÉZÁRÁS.

(Március 28.) *Kifizetések:* Páris 11.48, London 1030, Newyork 216, Milánó 8.85, Zürich 41.50, Bécs 0.0030, Prága 6.38. *Váltók:* Napoleon 800, arany-márka 49, leva 1.43, török lira 1.05, angol font 1010, francia frank 11.30, svájci frank 40, lira 8.60, drachma 3.40, dinár 3.32, dollár 213, lengyel marka 0.000033.50, osztrák kor. 0.0029.50, magyar korona 0.0027.50, szokol 6.25.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI.

(Március 28.) Belgrád 1128—1150, *Bucuresti* 329—331, Páris 3799—3823, Prága 2118—2138, Milánó 2950—2968, Newyork 71.930—72.560.

— Az aradi Sfatul táviratai a miniszterekhez. A Sfatul Negustoresc aradi csoportjának elnöksége ma szintén csatlakozott a kereskedők országos demonstrációjához és a következő szövegű táviratot intézte

Constantinescu Tancred kereskedelmi és ipariügyi miniszterhez: — Az aradi kereskedők izgalma napról-napra nő a kétségbeesett helyzet következtében, mert az ingatlanuladonosok túlzott követeléseinek van kitéve. Kérjük az üzletbérletek meghosszabbítását. A Sfatul Negustoresc aradi tagozata. — A Sfatul aradi csoportja hasonló szövegű táviratot intézett Bratianu miniszterelnökhöz és Marzescu igazságügy-miniszterhez is.

— Híttelt kap a magyar mezőgazdaság. Budapestről táviratozzák: A magyar minisztertanács ma elfogadta a mezőgazdasági hiteljavaslatot.

— Feltétlenül bevonják április elsején az egy- és kétejeseket. *Bucuresti*ből jelentik: A pénzügyminiszter ma újabb figyelmeztető kommunikét adott ki, amely szerint az egy- és kétejeseket feltétlenül bevonják április elsejétől.

— Felemelik a vámtarifákat. *Bucuresti*ből jelentik: A pénzügyminiszter rendelete szerint a vámtarifák értékegységét az eddigi 30-szoros helyett 40-szeresben állapították meg.

— Egy szegedi bank bukása. Budapestől táviratozzák: Szeged egyik legjelentősebb és legnagyobb forgalmu pénzügyintéze, a Belvárosi Bank és Kereskedelmi R. T. súlyos fizetési nehézségekkel küzd, minek oka, hogy egy évvel ezelőtt körülbelül egy milliárdot helyezt ki az aradi származású és Temesváron is jelentős érdekeltségek fölötti rendelkező dr. Vörös István tulajdonát képező Kereskedelmi és Gazdasági Részvénytársaság számára, amely részben fizetésképtelen lett. Az összeget a szegedi tőzsdébiróság is megítélte, azonban a Vörös István érdekeltsége nemcsak a tőkét, de még a kosztakat sem fizette ki és most már a tartozás összege 2 milliárdra emelkedett. Emiatt most a szegedi bank összes fizetéseit beszünterte.

— Egy hónapi vámbevétel: több mint 600 millió lej. *Bucuresti* tudósítónk táviratozza: A pénzügyminiszter kimutatása szerint a vámbevételek ez év januárjában 604 millió 487.671 lejt tettek ki, ami a tavaly januári bevételekhez viszonyítva mintegy harminc millió emelkedést mutat. Ebből az összegből a kivételi illetékek a behozatali illetékek kétszeresét teszik ki.

— Eladott aradi ingatlanok. Szabó Anra és neje eladták a Zimánd-dűlőben fekvő 1 hold 1000 négyszögöl szántót 100000 lejjel Bordás István és nejének. — Toma Péter és neje eladták a Zimánd dűlőben fekvő 180 négyszögöl ház-helyet 30000 lejjel Bordán János és nejének. — Bisz János és neje eladták a Str. Doamna Balasa 127. sz. házat 180000 lejjel Caput Izsáknak. — Muzsav Józsefné eladta a Str. Vladimirescu 163 négyszögöl líres telket 140000 lejjel Czikle János és nejének.

MOZI

xx Ma vasárnap vetíti az aradi Apolló először a „Szerencsétlen Hóttás” vigjátékszenzációt. A főszerepet Monti Banks játssa és alakítása s a vigjáték ténája szinte egyedül álló ebben a nemben. A vigjátékot keddig tartja műsorán az Apolló. Az előadások 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 óra-
kor kezdődnek.

xx „Opiumtündér” kalandorfilm-bemutató ma vasárnap az aradi Urániában. A kínai ópiumbarlangok misztikus mélyéből emel a vetítő lámpa elé egy különös történetet az „Opiumtündér” filmdráma. Az előadások 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 óra-
kor kezdődnek.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Palkovitsnál

Arad, 1672

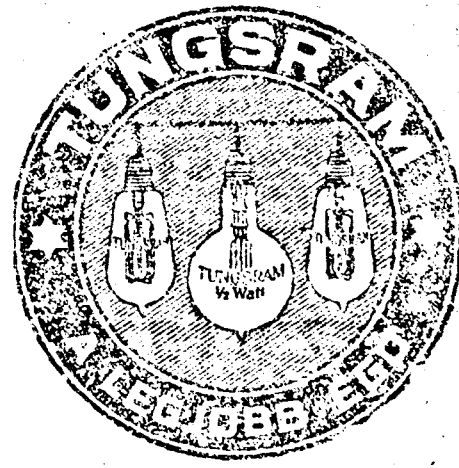
állandóan frissen csapolt

temesvári

English Porter sör

2x3 argaman szőnyeg valódi perzsa öszezű szőnyegek eladók.

Arad. Strada Consistorului No. 12. (Batthyány-uca) I. em. jobb.

STRASSER

COVE/COLOK
Bearberik
Marucólek
Creppes
Epongeok
nagy választékban
Dicsőbárak!

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Klein József, Aradon, Str. Moise Nicoara (ezelőtt Petőfi-ucca) cipő készítő üzemét átvettem és azt tovább folytatom.

Műhelyemben a legújabb divat szerinti, a legkényesebb igényeket is kielégítő női, férfi és gyermek valamint ORTHOPED CÍPŐK készülnek. Javítások a leggyorsabban eszközöltnék.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérem.

Tisztelettel:

1764 STEIGERWALD ADÁM.

MEHÉNY

A tavaszi idény kezdetével a sikeresen működő 1360

női kalap tanfolyamot

ujból megkezdem.

Ugyanígy tavaszi kalap-újdonságok készítését a legutóbbi árakon vállalom

Cornelia Binder
Arad, Strada Eminescu (Deák F.-u.) 46.

Zongora

hangolást és javításokat olcsón eszközöl
MELIS, Arad, Str. N. Pompiliu (Kasza-ucca) 21. sz.
VESTEK és ELADOK zongorákat

Zairos bőrök, barkás sima és vikszosbőrök, olcsó talpak és szattyánok
TAFROV SEBESTYÉN bőrkészítésben.
Vilmos állomás mellett. Arad, Bul. Reg. Ferdinand 62

PÉNZZÉT

5000 lejen felül előnyösen gyümölcsöt teheti **Ludovic Klein,** Arad, Calea Sapuna 82. sz. pénzügynöksége útján.
Telefon 6-38. Válasz helyeg. 829

VASS FERENC

angol, francia divatterme.
Arad, Str. Cosbuc (Wesslány-u.) 36.

március 30-án megnyílik.

Elsőrangú munka. Szolid árak. Évente 2-3-szor felkeresem a külföldet. Így a mélyen tisztelt hölgyközönség állandóan a legutolsó divat szerint lesz kielégítve. 109

Budapesti

nemzetközi mintavásár!

Ézennel figyelmeztetjük a mintavásárt látogató nagyérdemű közönséget, hogy az Aradi Kereskedelmi és Iparkamaránál váltott mintavásár beléptijeggyel egybekötött utazási kedvezmények nyújthatók.

1/ 50%-os vasúti menetjegyzendmény;
2/ 50%-os vízumengedély;
8/ vízumnélküli határátlépések. KIZÁRÓLAG nálunk kaphatók.

Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamaránál váltott beléptijeggyel igazolványokat kérjük magukkal hozni.

„Idet”

utazási és szállítási iroda. Arad, Str. Brătianu 3. (Wetzler János-u.) 325

Brázay sóborszesz-szappan a legjobb!

Gurahonci 1^a portland cementet

állandóan raktáron tart és legolcsóbban elad

engros és detailban

a gurahonci cementgyár vezérképviselői:

Kornis Zsigmond és Márton, Arad,

Bul. Reg. Ferdinand No. 48. (volt Fa-ucca sarok). — Telefon 654. 10194

Könyv és papírkereskedés

szakképzett férfit vagy nőt keres jó fizetéssel.

Cím **Rudolf Mosse** (Sándor hírlap-iroda) Arad. 7534

Szőlő vevők figyelmébe!!

Gyóronon 4 és fél kat. hold prima uri szőlő két szobás, csakot verendás villával, 5 vagonos pincével, 150 hektoliter hordóval 350.000 leu. — 4 és fél kis hold remek Villava; ugyanaz fészerelessel 260.000 leu. — 5 és fél hold szőlő gyümölcsösrel, kolnával 150.000 leu. — 2 hold prima szőlő gyümölcsösrel 175 ezer leu. — Paulison 4 hold kolnával, felszereléssel 140.000 leu-ért eladó. — Kovásin 6 és fél hold uri szőlő dus felszereléssel 450.000 leu. — 18 hold szőlő felszereléssel, 700 hektó hordóval 750 ezer leu.

„Argus”-nál. Arad, Strada Eminescu 1. (Deák Ferenc-ucca.) 16555

NŐI ÉS FÉRFI KALAPOK TISZTÍTÁSÁT ÉS FESTÉSÉT

minden színben kemény kalapok tisztítását, szegését, panama szalmakalapok fehérítését, valamint mindennemű alakítást a legújabb divat szerint pontosan készít **GALLO GYÖRGY** kalapos, Arad, Str. Brătianu 19. — Ugyanott új kalapok filc szalma selyemből izléses kivitelben készülnek. 1209

Hajfonatok. hajkrenpek, hajrészek, parókák legolcsóbban: **FISCHER**-nél. Arad. 6770

Modern hajmunka vállalata Str. Mărășești 24.

Piac téren

4 szobás magánház fürdőszobával, egész ház alatt pince, 3 lóra istálló, nagy udvar azonnal elfoglalható. — Magánház 2 lakással, egy lakás azonnal elfoglalható 300.000 leu-ért eladó. Megbízott:

Maier. Arad, Str. Nicu Filipescu 13. sz. (Flórián-u.) 1792

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST. 216

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

Gáj határában

65 hold prima szántóföld tanyával sürgősen eladó. — Arad mellett 3 és fél hold első osztályú föld eladó. Megbízott: Maier. Arad, Str. Nicu Filipescu 13. sz. (Flórián-u.) 1791

Havi 1000 lejért

garanciával vezetem a könyvelést magyar vagy német nyelven. Restanciáját feldolgozom, mérleget elkészítem irodán kívül is. Szíves megkereséseket „Amerikai könyvelés” jellegre az Aradi Közlöny kiadójában kérek. 1781

Női divat.
rőfős szakmában teljesea szakképzett elsőrangú kiszolgáló **segédet keres** **detailosztálya részére**
Szabó Jenő
női divatnagyrúháza, Cluj, Calea Regale Ferdinand 5.
Rövidáru szakmát is érték előnyben. Irásbeli fényképes ajánlatok értekez.

Figyelem!

Nagy filmkölesönző vállalat, melynek már 12 év óta három állandó üzemű mozgószínháza is van. Film kölesönzője megnagyobbítása végett 200.000 lejjel aktív társat keres. Befektetendő tőke az anyagban sokszorosan biztosítva. Bővebbet megbízottam:

„Argus” Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 1. 1785

Magas hőfoku 403
készén, kokszt,
Retorta-
és erdei bakk-
faszén
házi és ipari célra, házhoz szállít.
Telefon 461.

Altman Ede,
Arad, B. Reg. Ferdinand (Boros B.-tér) 44.

Riparia portalist

elsőosztályt caa ötezer drb. gyökeres erős vesszejű kerekek megvételre. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Riparia” jellegre kérek.

MAGÁNHAZAK

szép kerttel, parkirozott udvarral gazdálkodásra alkalmas elfoglalható 2-3-4-5 szobás lakással

olcsón vehetők:

„FORTUNA”-iroda útján ARAD,

Str. Consistorului 31., a zárdával szemben.

Bledó szállodák, vendéglők állandóan előjegyben.

Rossz óráit **REINER JOZSEF** műszerjavító nál. **LECHNER**, volt Csász. és Kir. udvari órástani-nyáral ARADON, a lutheránus templom mellett. 699

Hunyadmegyében

évtizedek óta fennálló gyönyörűen berendezett ÉTTEREM ÉS KÁVÉHAZ nyári KERTHELYISÉGGEL. visszavonulás miatt **OLCSÓN ELADÓ.**

Bővebbet „FORTUNA” (Wallinger)-irodában. Arad, Str. Consistorului 31. a rk. zárdával szemben. 10008

Gyógyáru üzemhez

közreműködő **társat keresünk** **6-800.000 lejfel.**
Üzlet rentabilis, tőke biztosítva. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 9020

Strada Abatorului 68. számú telek a vásártérrel szemben

építésre alkalmas házhelyeknek, átlag 140 □-öles parcellákban eladók.

Érdeklődőknek felvilágosítást ad:

Dr. Kilyényi Zoltán ügyvéd,
Arad, Bul. Regele Ferdinand 15. II. emelet.

Dr. Vadász Armand ügyvéd
Arad, Piața Catedralei No 2. 10209

Tenyészkosok

kerülnek eladásra a tamásdai uradalom francia fésűs merinó fajliszta tenyészetéből, amely a cluji orsz. államiállításon I. nagy aranyérmét nyert. Allomás Tamásda, ahol megtekinthető. Ugyanott kiváló mangolica tenyészkosok is **eladók.**

Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál **AGROCOMERCIA**
S. A. Oradea-Mare, Str. Brătianu No. 1a., vagy Salonta-Mare. 1618

Iz, szín és táperő az „UHEU”-kávépótlék előnye!

FABRICA de PALARI „MUNIA“

ARAD, Strada Motianu 14. (volt Forray-uca 3. szám)

vállal leg-
olesobban:

női- és férfi kalapok

festését és formázását legújabb bécsi modellek után. :- Masamódoznak 30% engedmény!

Apró hirdetések.

Üzletek.

RAKTÁRHELYISÉG május elsejére kiadó. Arad, Str. Cosbuc 12. 1776

ÜRESEN álló saroküzlethehelyiség április 1-sőre kiadó. Bővebbet Arad, Dohánytőzsde, zsidótemplom épület. 1777

VIDÉKEN Jóforgalmu üzlet italméressel, ötszobás lakással, mellékhehelyiségekkel betegség miatt sürgősen eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1780

Oktatás.

ANGOL órákat vennék, a nyelvet szépen és tökéletesen beszélő egyéntől. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 300

Különféle.

3 HONAPOS farkaskutyát elloptak, nyomravezető 200 lei jutalomban részesül. Jele: mindkét füle behasítva. Cim Ispravnicu. Arad, Str. Moctoni 33. 1729

PENZKÖLCSÖNÖKET legelőnyösebben azonnal folyósítottak. Haasz-iroda. Arad, Str. Románului No. 5. (Zrinvi-u.) 16546

HATVANEZER leit adnék haszonrészesezésért garancia mellett. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadójába kérek „Garancia” jellegére. 1798

Apróhirdetések folytatása a 12-ik oldalon

KÖZVETÍTŐ IRODÁJA
ARAD

Villanyégők,
szerelési anyag- és csillárok
olcsón szerezhetők be:
Scheibel Vilmos
vázvezeték vállalkozónál, 1604
Arad, Str. Eminescu 14.

KERESÉK
irodák és raktárhehelyiségeknek
megfelelő üzlethehelyiségeket
15útvonalon.
Bővebbet: 1744
HERZOG, Arad
Strada Bratlanu (Woitzer J.-uoca) 17.

Zefir férfi ingek
2 gallérral, divat mintákban
240. — Lejtől

SZÜCS

Arad, a motorálló
massal szemben.

Női harisnyák, gyermek patent harisnyák rendkívül olcsó árban.

Olesó tölgy parketta — hulladék tűzifa

kapható az **ARAD! FAIPARI VÁLLALAT** Curtici-uti fűrésztelepén.
Telefonszám: 187 és 501.

Biztos tőkebefektetések!

Piactér közelében 5 lakásos bérház, elfoglalható lakással 180.000 lei. — Belváros közelében magas, földszintes ház, 3 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással 330.000 lei. — Ujonnan épült magánház 3 szobás elfoglalható lakással, parkirozott udvarral 330.000 lei. — Belváros szívében magánház, elfoglalható 6 szobás lakással, nagy kerttel 650.000 lei. — 18 lakásos bérház, 5 üzlethehelyiséggel 1 millió 500.000 lei. — Belvárosban magánház, elfoglalható 2 szobás lakással, nagy teiekkel 220.000 lei. — Belváros közelében magánház, 3 szobás elfoglalható lakással 270.000 lei. — Belvárosban emeletes ház, modern parkettás lakásokkal 1 millió lei. — Belváros közelében magánház, 5 szobás elfoglalható lakással 350.000 lei. — Belváros közelében ujonnan épült villaszerű magánház elfoglalható 4 szobás, fürdőszobás lakással 550.000 lei. — A kül- és belvárosban kisebb házak, elfoglalható lakással 100 000 leitől 250.000 leig eladók. **HAASZ-iroda, Arad, Str. Románului No 5. (Zrinvi-u.) 16546**

**Értékálló és legszebb
husvétii ajándék**
óra vagy ékszer
GRALLERT J. és FIÁTÓL
Arad, Bul. Reg. Maria (Andrássy-t.) 8.
Óra- és ékszerjavítás, ékszerkészítés és
átalakítás. :- Régi arany- és ezüsttárgyak,
:- brilliáns és drágakövek vásárlása. :-

Eladó
egy keveset használt 5 HP.
(álló) benzínmotor. Cim
Grünwald, Arad, Str. T. Serb No. 5.
(Török Gábor-uoca) 1730

**Utazói vagy ügynöki
állást keresek,**
román, magyar és német
nyelvet perfect birom, ke-
reskedelemi érettségim van,
hadkötelezettségen túl vagyok.
Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1754

Kiadó május 1-re
pinchehelyiség 11x6 m² méteres; egy kis műhely-
helyiség, továbbá eladó egy 200 gles keltomos fekvésű
telek. Arad, Str. Cuză Voda 41. (Thököly Imre-u.) 1758

Egy mézarszék felszerelés és egy jagszerény eladó.
teljesen jókarban levő
Értekezni lehet: **STERN LIPOT** cégnél Arad, Plata Avram Iancu.

Eladó
Str. Cogalniceanu
(Mikós Kelemen-uocaiban) nagy sa-
rok telek kisebbszerű ház a l,
150.000 leijert sürgősen eladó.
Kizárólagos megbízott: 16084
Uranul-iroda, Arad főpostával szemben.

Alkalmi eladás.
Háztelkeket Micalaca-Noun (Uj-
mikelakán a fűt mentén eladó egy
éves fizetési kedvezmények mellett.
Cime: Muntean Victor, Ujmike-
laka, a katonatemetővel szemben,
vagy Hajós vendéglő. 1799

Kérjen
festék szállítójától
O. Fritze-féle
előrengő
lackot és lack festéket.

Figyelem!

Iparvállalat nagy vevőkörrel, bár-
kinék biztos existenciát nyújt, ked-
vező fizetési feltételekkel, olcsó
áron, sürgősen eladó.

Haasz-iroda, Arad, Strada Románului No. 5.
(Zrinvi-ucca). 16546

Ház
5 szobás elfoglalható lakással a főtér kö-
zölsében, ügyvédnek, orvosnak vagy bár-
kinék kiválóan alkalmas eladó.
Kizárólagos megbízott: 1654
Haasz-iroda, Arad, Str. Románului (Zrinvi-
ucca) 5.

**PRIMA TORDAI PORTLAND
CEMENT**
stukatur és alabastrom gypsz
dicósöntmártomi darabos carbid.
detail és waggontételekben kapható:
Kornis Testvéreknél, Arad
Bul. Reg. Maria 13. Telefon sz. 501, 90, 358

Arad, Calea Ardealului
(Erdélyi-ut) sarkán
nagytelkes bérház
lakással olesón eladó. Bővebbet:
Győrffy, „Mures” irodájában, Arad,
Str. Unirei. 15158

Eladó gépek.
Egy 8 HP. eredeti és egy át-
alakított garnitúra. — Egy
6 HP. Máv. huzatos garnitúra
mind 7—8 légkörösök, 20 éven
aluli. — Egy 60 HP. Diesel-
motor, szemben megtekint-
hető. — Egy 85 HP. szivó-
gáz motor. — Bővebbet:
**Kellner Lajos-iroda, Arad, Co-
lonel Paulian 2, C. F. R. üzlet-
vezetőség mellett. 1808**

Gyermekkosci
legfinomabb kivitelben legol-
csóbban kaphatók Minden-
mü gyermekkosci javítások. 1068
Gyermekkosci Üzem
Arad, Str. Simeon Ballat 19, (Dassowly-u.)
Str. Mára-esti (Kossuth-ucca sarok).

Földvevők figyeimébe!
A bánátban jó buzatermő vi-
1802 doken 410 kat. hold föld gaz-
das gi épületekkel, kedvező
fizetési feltételekkel **ELADÓ.**
Bővebbet: **Kellner Lajos** forgalmi
iroda, Arad, Str. Colonel Paulian 2.
a C. F. R. üzletvezetőség mellett.

HIRDETÉSE
EREDMÉNYES
LESZ,
ha ezt szakemberek dolgozzak H
Kérjen ajánlatot és díjtalan propa-
gandatervezetot:
LLOYD EXPRESS
hirdetési irodató!
Cluj, Str. Memorandului 24.
Hirdetések, noticek, közlemények a
világ bármely lapjában.
Eredeti tarifák szerint.

Házak, vendéglők, üzletek, lakások és szállók olesón Győrffy, „Mures” Irodájában, A R A D, Str. Unirei (Fabian Gábor-ucca). 15154

Tavaszi női felöltő, ruha, blus, jempere és alj ujdonságok megérkeztek **PLESZ** központi ruhaárúházába Arad, a színház hátsó bejáratával szemben.

Dus raktáron vételekkel és női mellé megtekinthető. Angol és francia szabóság. Miret utáni megrendelések pontosan eszékészítelnek. Kérem kirakataim megtekintését.

Gummi kabátok! **Kérem a címre figyeln!**

Hegás öltönyök HIRSON ANTAL uri szabó üzletében, Arad, Strada Cloșca 2., a legolcsóbb árban készítenek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmában vagy eredetijében nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Levelezés.

22 ÉVES fiatalember barátnőt keres. Leveléket az Aradi Közlöny kiadója kérék „Fiatal” jellegre. 1797

Házasság.

HÁZASSÁGOKAT legdiszkrétbben közveit „Fortuna”-iroda. Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 31. 10008

Alkalmazás.

ELARUSITÓNÓ, ki tökéletesen beszéli a magyar, román, német nyelvet keres. Plesz Gyula ruhaárúházába Arad. 10209

INTELLIGENTE Erzieherin wird mit französischen Kenntnisse nebst bessten Bedingungen zu guten Hause nach grösseren Stadt Siebenbürgens gesucht. Adresse in der Adm. der Aradi Közlöny. 1752

FŐZŐ mindenest keres kéttagú család. Arad, Str. Mărășesti (Kossuth-u.) 34. 1758

SÁMBÁTENI jegyzősnél egy adóügyi irnok állandó alkalmazást nyerhet. Havi fizetés 1600—1800 lej. Jegyző. 1760

HADIROKKANTAK, árvák cikkeink terjesztésével magas jövedelemre tehetnek szert, ha címüket beküldik Oradea-Mare, „Galvani” r. t. Szent János-uti várnál. 1757

MINDENES szobaleány kis családhoz, magas fizetéssel azonnalra vagy elsejére felvétetik. Arad, Bulev. Gen. Dragalina (Apponyi-ut) 16., II. ajtó 11. 1766

FŐMOLNARI állást keres ugy viziturbán, mint kereskedelmi és vámörlesztésben teljes szakértelemmel bíró főmólnár részre vagy fixre, nem magas fizetésre, hanem nyugodt állásra reilektál. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatába kér. 1765

JÓL főző mindenés szakácsnő felvétetik április 1. vagy 15. Arad, Bul. Regina Maria 10. II. jobbra. 1790

HOSSZU bizonyítvánnyal rendelkező tisztességes mindenés gyermekteien házaspárhoz felvétetik. Ungurean, Arad, Str. E. Giba Birta (Varjassy József-ucca) 28. 1779

KERESÜNK ujonnan létesült kenyérgyár és finom sütődéknk részére teljesen szakképzett hosszú gyakorlattal rendelkező felelős üzembvezetőt azonnali belépésre, természetbeni lakás áll rendelkezésére. Csak megbízható erők adják be írásbeli ajánlatukat (kemence munkások előnyben) fizetési igény és eddigi működésük megjelölésével „Kenérgyár” jellegre Hegedüs hírlapirodába Oradea-Mare. 1787

FESTÉKSZAKMÁBAN jártas kereskedő segéd azonnali belépésre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatában. 1767

EGY mézőskalácsos segéd azonnal felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatában. 1786

PERFEKT NÉMET LEVELEZŐ esti órákban kereskedelmi vállalatoknál német levelezést vállal. Szíves megkereséseket „Levelező” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatába kérék. 1778

TANONCNAK felvétetik jó családból való ju varrógép javító műhelybe. Bourne & Co. Arad, Bul. Regele Ferdinand 17. 10008

FÜSZERKERESKEDŐ segédet április 1-re keresek. Bővebbet Rudolf Mosse Arad. 10210

NEGY középiskolát végzett fiatalember jó családból gyakornoknak felvétetik. Merkle Pál, borkereskedő. Arad, Piața Stefan Cel mare (Béla-tér.) 1793

KIFUTÓ leányok felvétetnek „Juno” Kötszerüzem. Arad, Str. Moise Nicoara. 10209

NÉMET ANYANYELVŰ szobaleányt keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatában. 10210

ONÁLLÓAN dolgozó fizető és tanulólányok felvéteinek. Földes női divízió. Arad, Str. Eminescu 13. 15154

RAKTÁR-MUNKÁST keres állandó alkalmazásra április 1-ére Hangya-raktár Arad. 1796

MUNKÁSLÁNYOK felvétetnek „Perfect” Domborműnyomda. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 15. 10210

Lakás.

EGY uccai butorozott szoba külön bejárattal főtérhez közel azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatában. 1775

BUTOROZOTT szobát keresünk. esetleg teljes ellátással. Címeket „Nővérek” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatába kérünk. 1695

KIADÓ 1 szobás lakás, istállóval és disznóállal. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatában. 1794

EGY, esetleg két szépen butorozott tágas, különbejárattal szoba város központjában 1—2 urnak vagy házaspárnak, esetleg ellátással kiadó. Cím Löbl-hírlapirodában Arad. 1807

KIADÓ egy butorozott szoba esetleg konyhahasználattal. Arad, Str. Dorobantilor 4. 1808

Vétel és eladás.

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

RIPARIA PORTALIST elsőosztályú cca ötezer drb. gyökeres, erős vesszejű kerek megvételre. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatába „Riparia” jellegre kérék. 200

500 MODELLES divatlapalbumot 85 leiert küldünk. Sándor hírlapiroda Arad. 7534

NOVÉNY tápsó a cserépvirágok fejlődését legjobban előmozdítja. Földes gyógy szertár Arad. 1719

FIGYELEM!

Nagy Singer varrógép, hálószoba és szalon berendezések, uri szoba bőrgarnitúra, vitrin gobelin kézimunka, fotelok, stola terítő, korál fülbevalók, gránát karcott és gyűrű, antik zsebórák, uzsonna asztalneműek, nyest boa, kis hermelin, férfi felöltő, női kabát, régi vázak, tás szervizek, majolika vázak, vitrin tárgyak, perzsa és szmirna szőnyegek, antik sálak, fekete selyemkendő, intarziás ágy éjjeli szekrényvel, réz-ágy, matracok, tükrök, ágy-, asztal- és zongoraterítők, asztalok, ezüst kanalak stb. jutányosan eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

VANILLOGEN egy csomag pótolja a drága vaníliát. Földes, gyógyszerár Arad. 1718

HENGERCSOMAGOLÓ papir vastag, vékony kapható Knieszer könyvkereskedőnél. Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-ucca.) 6681

MINDENEMŰ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísz tárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

Dr. MLADEJOVSKY egyetemi tanár Sclerol szyrupja a véredény elmeszesedés legújabb gyógyszere. Földes gyógyszerárban Arad. 1717

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb árakon. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad, Telefon 385. 881

SOHASEM fog más szappannal mosdani aki egyszer Földes-Héhs Borax szappannal mosdot. Nagyszerűen habzó, jó illatú pompás készítmény. 1190

TAKARMÁNYRÉPA eladó. Bővebbet Háromy-gazdaság. Arad, Str. Eminescu 5. szám. 1742

ELADÓ hálószoba, leányszoba, zongora, íróasztal, villanylámpa, vasígyak. Arad, Str. Marie Chendi 1—3. (Kölcsey-ucca.) 10209

FAGYALTAPPARATUS, valamint min dannel felszerelt kerek borszivattyú eladó. Holotanénál. Arad, Str. Balasa (Purgly Lajosné-u.) 180. 1763

ELSŐOSZTÁLYU kékrózsa burgonya kapható nagyban 360 lei kgr.-ként. kicsinyben 4 lei. Arad, Str. Románului (volt Zrinyi-u.) 7. szám. 1762

BOR saját termésű hegyaljai 50 literh felüli tételekben kapható. Arad, Str. Ec. Teodorin 3. (volt Heim Domokos-ucca.) 1770

BABAKOCSI nikkelezett, gummikerekű, üllőre-fekvőre szabályozható, kifogástalan állapotban eladó. Zita-kórház. Arad, Str. Mărășesti 48. 1771

KERESEK egy félstabil kazánt 40—50 négyzetméter tüzfelülettel. Lakatos. Bátor, Jud. Bihor. 1738

EZÜSTÖT, mindenemű régi tárgyakat magas árban vesztünk. 2 Bergere fotel 9000, 2 Klubfotel 6000 vadonatui. Biedermayer komplett garnitúra asztallal 18.000 lei, Dudits Andor, Körmeny-Frim, Iványi-Grünwald képek olcsón Salon Artistiqueben. 1783

SZALAGFÜRESZGÉP motorral eladó. Arad, Piața Luptei 17. (Szentpéter-tér.) 1781

EBÉDLŐ perzsaszőnyeg eladó. Cím Piața Plevnei 1. (Árpád-tér.) 1810

VILÁGOS, egyszerű bükkfahálószoba jutányosan eladó. Arad, Str. Bucur 15. I. 9. 1899

DARÁLOK, malomkövek, motorok, gép és műszaki áruk, olajok, üzemi cikkek, golyóscsapágyak Kovács Soma Társa Arad. 1601

SEGÉLYMOTOR, minden kerékparra szerelhető D. K. W. legjobb gyártmány, gyári árban. Kovács Soma Társánál Arad. 1800

MANGOLICA malacok 8 drb. négy hónapos eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatában. 1806

Ingatlan.

KISEBBSZERŰ magánház eladó. Arad, Str. Fabriciei (Gyár-u.) 36. 1722

ARAD, Str. Romul Velciu (Lipót-u.) 18. sz. ház átvehető lakással eladó. 1755

MAGÁNHAZ elfoglalható kétszobás lakással, nagy műhellyel eladó. Arad, Dr. Nagy Sándornál. 1774

SAROKHÁZ, parkirozott udvarral, 606 négyzetgöl telekkel, üvegezett teraszos, háromszobás elfoglalható lakással, üzletnek, vendéglőnek, iparműhelynek megfelelő helyiséggel eladó. Arad, Str. Vasilie Paguba 46. (ezelőtt Báthory-u.) 1773

A HEGYALJA minden részén szép urasági szőlők teljes felszereléssel 1 holdtól 12 holdig eladók. Aradmegyében több birtokok 20 kat-tól 170 kat-ig eladók. Flóra-iroda. Arad, Bul. Regina Maria 10. 1772

ARAD, Str. Abatorului (Vágóhid-u.) 50. számú ház elfoglalható lakással eladó. 1785

ÖT ÉS FÉL KAT. hold termőszőlő 160.000 leiert eladó. Megbizott: Haász-iroda. Arad, Str. Románului No. 5. (Zrinyi-ucca.) 16545

Ellátás.

MAGANYOS nőnek teljes ellátást adok. Arad, Str. Minervai (Ilona) 39. 1784

Olcsón, óriási nagy választékban legújabb tavaszi, nyári férfi szövetek, covercoak és doublek **J. Schutznál**, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 28. sz. 15148

Tiberiu SOLTÉSZ Tibor, Arad, Str. Matei Corvin No. 1. ⇨ Cérna és fonalárak importja.